

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Živnostenské podnikání po novele živnostenského zákona

Vilma Jandová

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Akademický rok 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vilma Jandová

obor Veřejná správa a regionální rozvoj - Klatovy

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Živnostenské podnikání po novele
živnostenského zákona**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Přehled a rozbor platné právní úpravy
4. Vlastní práce
5. Poznatky ze zkoumání
6. Závěr
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

Zákony 2009-sborník úplných znění zákonů daňových, účetních
a souvisejících k 1.1 2009- vydavatel: PORADCE, 2009
živnostenský zákon- zákon č. 455/1991 Sb.,
zákon č. 130/2008 Sb.,
internet

Horzinková, E.: Živnostenský zákon v praxi 2008/2009. Olomouc: Anag, 2008, ISBN 978-80-7263-477-4

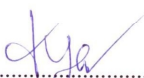
Zichová, J.: Živnostenské podnikání. Ostrava: KEY Publishing, 2008, ISBN 978-80-7418-001-9

ÚZ 753/ Živnostenské podnikání a další předpisy regulující podnikání. Ostrava: Sagit, 2009,
Horzinková, E., Urban.: Živnostenský zákon a předpisy související s komentářem a příklady.
Praha: Linde, 2008, ISBN 978-80-7201-720-1

další literatura po dohodě s vedoucím práce

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Daniela Světlíková**

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 19. 2. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Živnostenské podnikání po novele živnostenského zákona" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.3 2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Daniele Světlíkové za odborné vedení práce, poskytování rad a materiálních podkladů. Taká bych chtěla poděkovat všem podnikatelům, kteří vyplnili dotazníky a poskytli cenné informace a živnostenskému úřadu, který mi umožnil získání dalších informací.

Živnostenské podnikání po novele živnostenského zákona

Private Trading Enterprise after the Amendment of Trade Law

Souhrn

Tato bakalářská práce je zaměřena na živnostenské podnikání a na živnostníky. Teoretická část vymezuje přehled platné právní úpravy. Je zde stručně vymezen živnostenský zákon a zákony a pojmy související se živnostenským podnikáním. Hlavní důraz je zde kladen na dvě novely živnostenského zákona, novelu č. 130/2008 Sb., a novelu č. 155/2010 Sb., které ovlivnily živnostenské podnikání. Jejich hlavním cílem bylo ulehčení administrativní zátěže živnostníkům. Jsou zde popsány změny, které novely přinesly a vliv novel na živnostníky.

Praktická část je provedena formou dotazníků, které byly předány 7 fyzickým a 7 právnickým osobám. Cílem praktické části je zjistit, zda živnostníci znají svá práva a povinnosti a zda sledují novely živnostenského zákona. Dalšími cíly je zjistit, zda je informovanost živnostníků dostatečná a kde získávají informace o novelách.

Na závěr jsou zde navrženy tři varianty, jak by se mohla zlepšit informovanost pro živnostníky, které by mohly být užitečné pro praxi.

Summary

This bachelor thesis is focused on the Business Activities and on the entrepreneurs. The theoretical part defines current valid trade licensing regulativ and briefly includes the delimitation of the Small Business Act and the acts related to the business activities. The emphasis is on two large amendments, amendment NO. 130/2008 Coll., and NO. 155/2010 Coll. The business activities are influenced by this amendments. The main target of this amendments is to eliminate the administrative onus for the entrepreneurs.

The practical part is made by force of questionnaires, distributed to 7 physical entities and 7 legal entities. The aim is to detect, if the entrepreneurs know their rights and duties and if they observe the amendments of The Small Business Act. Other aims are to detect if the entrepreneurs' knowledgeability is sufficient and where do they get information about the amendments.

Finally they are proposed three suggestions how to improve the awareness for the entrepreneurs. This suggestions could be useful in the practice.

Klíčová slova: živnostenský zákon, novela, živnostenské podnikání, právnická osoba, fyzická osoba, podnikatel, informovanost, živnost

Keywords: The Small Business Act, amendment, business activities, legal entity, physical entity, entrepreneur, informedness, trade

Obsah

OBSAH	7
ÚVOD	8
CÍL PRÁCE A METODIKA	9
1 PŘEHLED A ROZBOR PLATNÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY	10
1.1 LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD	10
1.2 ZÁKON O ŽIVNOSTENSKÝCH ÚRADECH	11
1.2.1 Členění živnostenských úřadů	11
1.2.2 Činnost živnostenských úřadů	11
1.3 ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON	12
1.3.1 Část první: Všeobecná ustanovení	13
1.3.2 Část druhá: Druhy živností	13
1.3.3 Část třetí: Rozsah živnostenského oprávnění	14
1.3.4 Část čtvrtá: Vznik, změna a zánik živnostenského oprávnění, živnostenský rejstřík	14
1.3.5 Část pátá: Živnostenská kontrola a správní delikty	15
1.3.6 Část šestá: Společná, přechodná a závěrečná ustanovení	16
1.4 ŽIVNOSTI	16
1.4.1 Živnosti ohlašovací	16
1.4.2 Živnosti koncesované	17
1.5 NOVELA ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA 130/2008 SB.	18
1.5.1 Zákon č. 130/2008 Sb.,	18
1.5.2 Czech POINT	21
1.6 NOVELA 155/2010 SB.	24
1.6.1 Hlavní body novely	24
1.6.2 JRF	27
1.7 DALŠÍ AKTUÁLNÍ NOVELY	28
2 VLASTNÍ PRÁCE	29
2.1 STANOVENÍ PROBLÉMŮ A PŘEDPOKLADŮ	29
2.1.1 Stanovení dílčích problémů práce	29
2.1.2 Stanovení předpokladů práce	29
2.2 ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ	30
2.3 NÁVRH NA ZMĚNU INFORMOVANOSTI ŽIVNOSTNÍKŮ	42
2.3.1 Návrh č. 1	42
2.3.2 Návrh č. 2	43
2.3.3 Návrh č. 3	43
2.3.4 Vyhodnocení návrhů	44
2.3.5 Metodický pokyn	44
ZÁVĚR	46
POUŽITÁ LITERATURA	47
PŘÍLOHY	1
PŘÍLOHA B: JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ-FYZICKÁ OSOBA	4
PŘÍLOHA C: JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ-PRÁVNICKÁ OSOBA	6

Úvod

Soukromé podnikání považujeme již za běžnou součást naší přítomnosti. Mnohé ale může překvapit, že právní úprava, ze které současné živnostenské podnikání vychází, existuje již přes 150 let. Uplynulo již přes dvacet let od vzniku první novodobé úpravy soukromého podnikání po pádu komunistického režimu v roce 1989. Hlavním úkolem právních norem odjakživa bylo a stále je umožnit prosperitu a obživu občanům a také zajistit hospodářský rozvoj státu. Živnostenský řád roku 1860 poprvé podrobně a komplexně upravil správu živnostenskou.

Tato práce bude věnována živnostenskému podnikání. Na začátku bude přiblížena podstata a význam samotného živnostenského podnikání, je zde stručně popsán živnostenský zákon a jsou zde nastíněny základní pojmy a definice, které se týkají živnostenského podnikání.

Hlavní důraz je kladen na novely živnostenského zákona. Živnostenský zákon je důležitou právní normou, která v každém případě ovlivňuje podnikatelské aktivity většiny firem i samostatnou výdělečnou činnost fyzických osob. Živnostenský zákon měl již mnoho novel, některé byly přínosné více a některé méně. Jednalo se zde především o dílčí úpravy jednotlivých ustanovení reagující na nově přijímané zákony. Takové úpravy však neovlivnily ani základní principy, ani celkové znění zákona. Velmi zásadní je velká a velmi rozsáhlá novela č. 130/2008 Sb., kterou byl novelizován zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon.

Tato novela je pro svůj rozsah a působnost nazývána tzv. „velkou novelou“. Zjednodušuje vstup do podnikání právníckým a zahraničním osobám, zapisovaným do obchodního rejstříku. Je zde popsáno, co vše novela přinesla a jaký měla dopad na živnostníky.

Tato novela ovšem nebude jediná, která je zde popsána. Stručně jsou zde ukázány i další aktuální novely, které ovlivnily a zasáhly živnostenské podnikání.

Praktická část je zaměřena na podnikatele a na to, jaká je jejich úroveň informovanosti o novelách živnostenského zákona a o živnostenském zákoně obecně. Jsou zde navrženy tři způsoby možnosti zlepšení informovanosti živnostníků, které by mohly být přínosné pro praxi. (1, s. 7)

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem práce je zejména zjistit informovanost živnostníků. Je zde řešeno, zda živnostníci znají nejen živnostenský zákon, ale také novely, které jsou s ním spojeny. Je zde ukázáno do jaké míry znají živnostníci svá práva a povinnosti. Dalším dílčím cílem je zjistit, zda mají živnostníci dobrý přístup k informacím a zda jsou dostatečně informováni o novelách. Druhý dílčím cílem je zjistit, kde živnostníci získávají informace o novelách a zda se obrací na živnostenské úřady v případě potřeby poradenství. Předmětem zájmu je zjistit, zda je systém předávání informací živnostníkům dostatečný a popřípadě budou navrženy způsoby, jak by se dala informovanost živnostníků zlepšit.

V teoretické části byla vykonána analýza právního prostředí a následně rozbor právních předpisů k datu 1.12.2010.

Abych byla zjištěna kvalita informovanosti živnostníků, je v praktické části použita dotazníková metoda. Dotazník je složen ze 13 otázek. Otázky jsou směřovány tak, aby vyhodnocením dotazníků byla zjištěna úroveň informovanosti živnostníků. Je zde porovnána informovanost právnických a fyzických osob. Dotazníky jsou anonymní a budou sloužit pouze pro potřebu této bakalářské práce. Každá otázka z dotazníku je vyhodnocena do sloupcového grafu a jsou zde porovnány odpovědi právnických a fyzických osob. Odpovědi jsou dále srovnány s předpoklady a výsledky slovně vyhodnoceny.

Jako reakce na nízkou informovanost živnostníků jsou na závěr navrženy způsoby, jak informovanost podnikatelů zlepšit, které by mohly být užitečné pro praxi.

1 Přehled a rozbor platné právní úpravy

1.1 Listina základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod je součástí ústavního pořádku české republiky. Tato listina je rozdělena do šesti hlav a čtyřiceti-čtyřech článků. Listina má ve svém souhrnu zajistit občanům lidsky důstojný život ve společnosti. Je garancí práv sociálních, politických, osobních, kulturních a také majetkových.

Hlava první obsahuje základní ustanovení. Píše se zde o rovnosti a svobodě lidí, o demokratickém uspořádání státu či o svobodném rozhodnutí o své národnosti. Důležité je zde, že lidská práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

Hlava dvě definuje základní lidská práva a svobody například právo na život, soudní ochranu, právo na vlastnictví či právo na svobodu vyznání. Tato pro nás již běžná a samozřejmá práva byla v minulosti značně potlačována.

Hlava třetí vymezuje práva národnostních a etnických menšin jako například právo na vzdělání či právo na užívání jazyka.

Hlava čtvrtá vymezuje hospodářská, sociální a kulturní práva. V této hlavě je také vymezeno právo pracovat, v Listině základních práv a svobod (6) se praví: „*Každý má právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací*“ a **právo podnikat**, které praví: „*Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. Každý má právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací*“. Jsou zde vymezena i další důležitá práva, jako například právo na ochranu zdraví, právo na spravedlivou odměnu za práci či právo na stávku.

Pátá hlava vymezuje právo na soudní a jinou právní ochranu. Jsou zde vymezena jak práva soudu, tak práva obviněného. Mezi nejdůležitější patří například právo obviněného odmítnout výpověď či pravomoc soudu rozhodnout o vině a trestu za trestné činy.

Hlava šestá obsahuje pouze ustanovení společná. (6)

1.2 Zákon o živnostenských úřadech

Živnostenské oprávnění může občan získat na živnostenských úřadech. Předmětem živnostenských úřadů je vznik, změna a zánik živnostenského oprávnění.

Živnostenské úřady jsou orgány státní správy. Jsou založené na základě zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech v jeho aktualizovaném znění. (1, s. 292)

1.2.1 Členění živnostenských úřadů

Zákon o živnostenských úřadech rozděluje živnostenské úřady v tomto členění (1, s. 292):

a) **obecní živnostenské úřady**, kterými jsou odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a na území hlavního města Prahy živnostenské odbory úřadů městských částí určených Statusem hlavního města Prahy

b) **krajské živnostenské úřady**, kterými jsou odbory krajských živnostenských úřadů a na území hlavního města Prahy živnostenský odbor Magistrátu hlavního města Prahy

c) Živnostenský úřad České republiky

1.2.2 Činnost živnostenských úřadů

Činnost a pravomoci obecního živnostenského úřadu definuje zákon o živnostenských úřadech takto (1, s. 292):

a) vykonává činnost v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem,

b) provádí živnostenské kontroly a ukládá pokuty za porušení povinností dle živnostenského zákona,

c) je dotčeným orgánem státní správy v územním a stavebním řízení,

e) plní další úkoly stanovené zvláštními odpisy.

Činnost a pravomoci krajského živnostenského úřadu vymezuje zákon o živnostenských úřadech takto (1, s. 293):

a) Vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu. Obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu může nařídit provedení živnostenské kontroly,

b) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí obecních živnostenských úřadů ve svém správním obvodu,

- c) spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími,
- d) je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření,
- e) vede živnostenský rejstřík v působnosti svého právního obvodu,
- f) plní další úkoly stanovené zvláštními předpisy.

Činnost a pravomoci živnostenského úřadu České republiky vymezuje zákon o živnostenských úřadech takto (1, s. 293):

- a) zpracovává koncepce v oblasti živnostenského podnikání,
- b) vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost vůči krajským úřadům. Může nařídit živnostenským úřadům provedení živnostenské kontroly,
- c) v zákonem stanovených případech rozhoduje jako správní orgán první instatce,
- d) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí krajských živnostenských úřadů,
- e) vede ústřední evidenci všech podnikatelů, kterým byl vydán průkaz živnostenského oprávnění,
- f) spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími,
- g) je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření,
- h) plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.

1.3 Živnostenský zákon

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

Živnostenský zákon je důležitou právní normou, která velmi ovlivňuje jak podnikatelské aktivity většiny firem, tak i samostatnou výdělečnou činnost fyzických osob. Tento zákon je základním veřejnoprávním předpisem a upravuje základní podmínky podnikání. Zákon je rozdělen do šesti částí, každou část tvoří několik hlav. V této kapitole bude živnostenský zákon stručně přiblížen. (1, s. 114)

1.3.1 Část první: Všeobecná ustanovení

Tato část obsahuje dvě hlavy. Vymezují se zde nejdůležitější definice a pojmy, které souvisí se živnostenským podnikáním.

Živnostenský zákon vymezuje definice živnosti, všeobecných podmínek, rozdělení živnosti a živnostenského oprávnění takto (4, s. 411, 412):

Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem.

Všeobecné podmínky provozování živnosti jsou:

- a) dosažení věku 18 let
- b) způsobilost k právním úkonům
tzv. svéprávnost znamená způsobilost fyzické osoby nabývat práv a brát ne sebe povinnosti. Vzniká v plném rozsahu až zletilostí. Může být i omezena.
- c) bezúhonnost
definuje se zde osoba, která se považuje za bezúhonnou

Rozdělení živností:

- a) Ohlašovací, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení. Živnostenské oprávnění tedy vzniká dnem ohlášení na živnostenském úřadu.
- b) Koncesované, které smějí být provozovány na základě koncese. Jsou zde stanoveny vyšší nároky na odbornou a jinou způsobilost. Živnostenské oprávnění vzniká dnem, kdy rozhodnutí o udělení koncese nabude právní moci.

Živnostenské oprávnění je oprávnění provozovat živnost. U ohlašovacích živností vzniká dnem ohlášení a u koncesovaných živností vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

1.3.2 Část druhá: Druhy živností

Tato část obsahuje dvě hlavy a zaměřuje se na definice druhů živností.

Živnostenský zákon rozděluje živnosti následovně (5) :

Živnost řemeslné jsou uvedené v příloze č. 1 živnostenského zákona. Oprávnění k provozování této živnosti se prokazuje výpisem ze živnostenského rejstříku. Odborná způsobilost k této živnosti se obvykle prokazuje dokladem (výuční list).

Živnosti vázané jsou uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Pro provozování této živnosti

musí podnikatel splňovat zvláštní podmínky, které jsou též uvedeny v příloze č. 2 živnostenského zákona.

Živnosti volné a obory činností, které náleží do živnosti volné, jsou uvedeny v příloze č. 4 k tomuto zákonu. U této živnosti se nevyžaduje odborná ani jiná způsobilost. K získání živnostenského oprávnění pro živnost volnou musí být splněny všeobecné podmínky.

1.3.3 Část třetí: Rozsah živnostenského oprávnění

Tato část se zabývá povinnostmi podnikatele a rozsahem jeho oprávnění.

V živnostenském zákonu se vymezuje rozsah živnostenského oprávnění a povinnosti podnikatele následovně (5):

Rozsah živnostenského oprávnění se posuzuje podle předmětu podnikání uvedeného ve výpisu s přihlédnutím k ustanovení této části.

Povinnosti podnikatele, podnikatel je povinen:

-viditelně označit místo podnikání, sídlo a u zahraniční osoby místo organizační složky podniku obchodní firmou nebo názvem či jménem a příjmením podnikatele a dále identifikačním číslem provozovny,

-prokázat na žádost kontrolního orgánu a ve lhůtě stanovené kontrolním orgánem způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu poskytovaného k poskytování služeb,

-podnikatel má právo přerušit živnost. Má možnost přerušeni živnosti oznámit živnostenskému úřadu předem písemně,

-podnikatel je dále povinen na vyžádání zákazníka vydat doklady o prodeji zboží a poskytování služeb,

-podnikatel je povinen při provozování živnosti dodržovat povinnosti vyplývající ze živnostenského zákona i dalších právních předpisů,

- podnikatel musí na žádost živnostenského úřadu předložit doklady, které je povinen vlastnit k podnikání.

1.3.4 Část čtvrtá: Vznik, změna a zánik živnostenského oprávnění, živnostenský rejstřík

Tato část obsahuje čtyři hlavy a definuje vše, co se týče vzniku, změny či zániku živnosti.

Ohlášení živnosti: Fyzická nebo právnická osoba, která hodlá provozovat ohlašovací živnost, je povinna to ohlásit živnostenskému úřadu. Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi se předkládají na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Splnil-li ohlašovatel všechny podmínky stanovené zákonem, provede živnostenský úřad zápis do živnostenského rejstříku do 5 dnů ode dne doručení ohlášení a vydá podnikateli výpis.

Zánik živnosti: Živnostenské oprávnění zaniká dle živnostenského zákona takto (4, s. 425):

- a) smrtí podnikatele, nepokračují-li v živnosti dědicové, správce dědictví nebo insolvenční správce,
- b) zánikem právnické osoby
- c) uplynutím doby, jestliže bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou,
- d) výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,
- e) stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- f) rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.

Živnostenský rejstřík je dle definice živnostenského zákona (4, s. 426): informačním systémem veřejné správy. Jehož správcem je Živnostenský úřad České republiky a provozovatel jsou obecní živnostenské úřady a krajské živnostenské úřady. Živnostenský úřad do tohoto systému zapisuje údaje statistického a evidenčního charakteru související s provozováním živnosti. Za tím účelem mohou být sdružovány informace a údaje s jiných informačních systémů a registrů.

1.3.5 Část pátá: Živnostenská kontrola a správní delikty

Živnostenská kontrola: Živnostenskou kontrolu provádějí v rámci své působnosti živnostenské úřady, které sledují, zda a jak jsou plněny povinnosti, které stanoví živnostenský zákon, ustanoveními zvláštních právních předpisů vztahujícími se na živnostenské podnikání, poskytování služeb podle §69 a na podmínky provozování živnosti uložené v rozhodnutí o udělení koncese. Při kontrole plnění povinností, které vyplývají podnikateli pro provozování živnosti ze zvláštních předpisů, může živnostenský úřad chtít od podnikatele doklady, které prokazují splnění těchto povinností. Výkon živnostenské kontroly se řídí zvláštním zákonem.

Živnostenský úřad může podnikatele vyzvat, aby odstranil nedostatky zjištěné při provozování živnosti. (4, s. 427)

1.3.6 Část šestá: Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

Místní příslušnost definuje živnostenský zákon takto (4, s. 430): Podání podle tohoto zákona lze učinit u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu. K postupu podle tohoto zákona je příslušný obecní živnostenský úřad, kterému bylo podání doručeno jako prvnímu.

Podání lze učinit prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy. Kontaktní místo přijaté podání neprodleně doručí obecnímu živnostenskému úřadu, který si podatel zvolí.

1.4 Živnosti

Samostatný pojem živnost se používá v živnostenském zákonu ve významu zkratky, která označuje živnostenské podnikání. Živností je myšleno veškeré podnikání, které splňuje znaky uvedené v živnostenském zákonu a není vyloučeno z předmětu jeho úpravy.

Tato kapitola bude zaměřena na jednotlivé druhy živností a na vše co je s nimi spojeno.

Rozdělení živností dle (2) je následovné:

1.4.1 Živnosti ohlašovací

Oprávnění k jejich provozování vzniká dnem ohlášení živnosti na živnostenském úřadu. Ohlášení se podává na kterémkoli úřadu na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu. Fyzická osoba v ohlášení uvádí místo podnikání, předmět podnikání a provozovnu kde bude živnost provozovat. Tyto údaje nemusí již ohlašovatel uvádět, pokud jsou již evidovány v živnostenském rejstříku, kromě jeho identifikačních údajů.

Do ohlašovacích živností patří tři druhy živností a to: řemeslné živnosti, volné živnosti a vázané živnosti.

Řemeslné živnosti jsou vymezeny v příloze č. 1 živnostenského zákona. K získání živnostenského oprávnění je třeba splnit všeobecné podmínky (dosažení 18 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost). Zásadní podmínkou pro provozování řemeslné živnosti je odborná způsobilost, která se získá vyučením v oboru či odborným vzděláním. Kvalifikace se prokazuje výučním listem, dokladem o ukončení učebního oboru či dokladem o jiném odborném vzdělání.

Vázané živnosti jsou vymezeny v příloze č. 2 živnostenského zákona. Pro provozování této živnosti musí podnikatel splňovat zvláštní podmínky. Živnostenský zákon umožňuje

prokázat odbornou způsobilost dokladem o rekvalifikaci a dokladem o vykonání příslušné praxe v oboru.

Volná živnost je pouze jedna a její jednotlivé obory jsou vymezeny v příloze č. 4 živnostenského zákona. Živnost volná se zaregistruje pomocí jednotného registračního formuláře. Její provozování podléhá evidenci v rejstříku živnostenského podnikání prostřednictvím získaného výpisu ze živnostenského rejstříku. U ohlášení této živnosti ohlašovatel uvede obory činností, které bude v rámci podnikání vykonávat.

1.4.2 Živnosti koncesované

Koncesované živnosti jsou vymezeny v příloze č. 3 živnostenského zákona. Jsou zde stanoveny vyšší nároky na odbornou a jinou způsobilost. K jejich provozování je potřeba souhlasu jiného orgánu státní správy. Koncese je udělena pouze uchazeči, který splňuje vedle všeobecných podmínek také požadavky na odbornou kvalifikaci a současně u uchazeče neexistují překážky provozování živnosti. Odbornou způsobilost lze prokázat dokladem o rekvalifikaci či dokladem o praxi v oboru. Odbornou způsobilost lze také prokázat dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným uznávacím orgánem.

Koncese nemůže být udělena bez kladného vyjádření příslušného orgánu státní správy. Kdo hodlá provozovat koncesovanou živnost je povinen písemně požádat o vydání koncese obecní živnostenský úřad, který žádost posoudí. Zjistí-li živnostenský úřad nedostatky žádosti vyzve žadatele, aby v určená lhůtě tyto nedostatky odstranil, pokud je žadatel neodstraní, je řízení o koncesi zastaveno. Řízení o udělení koncese probíhá dle správního řádu.

Pokud živnostenský úřad v daném řízení usoudí, že nejsou splněny podmínky pro provozování koncesované živnosti, žádost o koncesi zamítne. Pokud zjistí, že jsou splněny podmínky pro provozování koncesované živnosti, vydá rozhodnutí o udělení koncese. Náležitosti rozhodnutí o udělení koncese jsou obdobné jako u ohlášení živnosti.(3)

1.5 Novela živnostenského zákona 130/2008 Sb.

Živnostenský zákon měl již přes sto novel, některé zasáhly do živnostenského podnikání méně, některé rapidně. Velmi rozsáhlou a důležitou novelou je novela č. 130/2008 Sb., která bude v této kapitole popsána.

1.5.1 Zákon č. 130/2008 Sb.,

Tato novela živnostenského zákona přišla v platnost 1. 7 2008. Pro svůj charakter je nezývána tzv. velkou novelou. Zjednodušuje vstup do živnostenského podnikání a maximálně snižuje administrativní zátěž podnikatele při styku se živnostenskými úřady. Mezi další plusy patří, že novela zjednodušuje vstup do podnikání právníckým osobám a zahraničním osobám, zapisovaným do obchodního rejstříku. Velkou výhodou je, že novela výrazně redukuje administrativní zátěž.

Hlavní body novely:

Pojem **bezúhonnosti** se nově vymezuje. Jako osoba nesplňující podmínku bezúhonnosti pro účely živnostenského zákona se hodnotí ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro **trestný čin spáchaný úmyslně** a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku. Nebo jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním. Jako důvod pro ztrátu bezúhonnosti se vypouští odsouzení pro nedbalostní trestné činy související s předmětem podnikání. Tím se odstraňuje dosavadní stav, kdy pro obecnou podmínku ztráty bezúhonnosti musel živnostenský úřad zrušit podnikateli všechna živnostenská oprávnění, tady i ta, u kterých předmět podnikání nesouvisel s nedbalostním trestným činem, pro který byl podnikatel odsouzen.

Bezúhonnost se živnostenskému úřadu prokazuje výpisem z rejstříku trestů. Ulehčením pro podnikatele je, že si výpis z rejstříku trestů obstará úřad sám a podnikatel jej nemusí dokládat spolu s ohlášením či žádostí.

Praxe v oboru je jednoznačně vymezena v návaznosti na obecné stanovení zvláštních podmínek provozované živnosti pro všechny regulované živnosti. Dochází k upřesnění postavení, v němž lze praxi získat. Občané České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie mají možnost prokázat **odbornou způsobilost** přímo živnostenskému úřadu doklady, které potvrzují, že dotyčné osoby určitou činnost vykonávaly v jiném členském státu Evropské unie. Dále je zrušeno nařízení vlády č. 209/2001 Sb.

Novelou se ruší provozování živností **průmyslovým způsobem** a zavádí se **jedna volná živnost** a to „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, což mnoha lidem usnadní začátky podnikání.

Živnostenské listy a koncesní listiny jsou nahrazeny jediným dokladem a to **výpisem ze živnostenského rejstříku**. Živnostenské oprávnění tudíž podnikatel prokazuje výpisem ze živnostenského rejstříku. Oprávnění podnikat se tedy bude prokazovat pouze jediným dokladem, tím se sníží finanční náklady spojené například s pořizováním kopií. Výpis vydává pouze živnostenský úřad, částečný nebo úplný výpis vydává vedle živnostenského úřadu také Czech Point (viz dále)

Dosavadní platné živnostenské listy a koncesní listiny však není třeba zatím měnit. Podnikatel se bude prokazovat živnostenským listem či koncesní listinou až do doby prvního vydání výpisu z živnostenského rejstříku.

Ve většině případů se podnikatelská činnost koná ve vymezeném prostoru tzv. **provozovně**. Za provozovnu se považuje například dílna či kancelář.

Po novele provozovny dělíme na:

provozovny oznamované živnostenskému úřadu

mobilní provozovny

automaty

Provozovna podléhá evidenci příslušnému živnostenskému úřadu, který v ní může vykonat kontrolu. Podnikatel musí mít k provozovně vlastnické nebo užívací právo, které prokazuje například výpisem z katastru nemovitostí či nájemní smlouvou nebo souhlasem vlastníka s užíváním provozovny.

Provozovna musí být trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem. Při prodeji zboží a poskytování služeb musí být provozovna označena jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, provozní dobou a také kategorií a třídou ubytovacího zařízení.

Vymezuje se pojem **mobilní provozovna**, která má dva charakteristické znaky- je přemístitelná a není umístěna na jednom místě po dobu delší než tři měsíce. Nově se u mobilních provozoven doplňuje povinnost prokázat oprávněnost jejich umístění na určitém území. Mobilní provozovna a **automat** musí být označeny údajem o sídle či místě podnikání. Mobilní provozovny ani automaty se nezapisují do živnostenského rejstříku.

Podnikatel má povinnost zajistit odpovědnou osobu za činnost provozovny a dále zabezpečit provozovnu, aby odpovídala stavebním, požárním a bezpečnostním předpisům. V prodejní době musí být v provozovně přítomna osoba mluvící česky či slovensky.

Novelou se vypouští povinnost podnikatele mít v provozovně živnostenský list, pro účel kontroly. Tato povinnost byla vypuštěna pro její zbytečnost, jelikož jakýkoli kontrolní orgán si může živnostenské oprávnění ověřit. Údaje jsou veřejně přístupné v RŽP. Veřejnými se stávají všechny údaje živnostenského rejstříku kromě rodného čísla a pokut včetně sankčních opatření uložených podnikatelskému subjektu, které živnostenský úřad sděluje jen podnikateli a ve zvláštních případech stanovených předpisem.

Ruší se **místní příslušnost** živnostenských úřadů. Podnikatel může učinit podání na kterémkoli obecním živnostenském úřadě a kontaktním místě veřejné zprávy. Bez ohledu na to, kde má bydliště, sídlo či místo podnikání. Informace budou úřady sdílet v rámci informačního systému živnostenského rejstříku. Nová právní úprava také ruší povinnost podnikatele oznamovat živnostenskému úřadu změnu údajů, pokud tyto změny již byly zapsány v obchodním rejstříku. Tím se velmi zjednodušuje styk podnikatele s úřadem, jelikož podnikatel není vázán na jediný příslušný živnostenský úřad.

Novelou prošly i **správní poplatky**. Nyní se již nemusí platit za vydání prvního výpisu ze živnostenského rejstříku po provedení zápisu podnikatele do živnostenského rejstříku, dále za schválení odpovědného zástupce, je-li provedeno současně s rozhodnutím o udělení koncese nebo při změně činnosti v rámci volná živnosti.

Podnikatelům se sníží náklady na placení poplatků. Například pokud bude ohlášeno více živností současně, poplatek se hradí jen jednou. Je-li současně učiněno více úkonů podléhajících poplatku, vybere správní úřad pouze jeden poplatek a to ten, který odpovídá nejvyšší sazbě.

Správní poplatky je možno uhradit jen v českých korunách. Nejčastěji se hradí v hotovosti příslušnému živnostenskému úřadu nebo pomocí pokladny obecního úřadu. Další možnosti jsou uhrazení složenkou či platební kartou. Každý úřad preferuje jiný způsob úhrady, proto je dobré si vždy preferovaný způsob úhrady předem zjistit.

Pro komunikaci se živnostenským úřadem využijeme standardizované formuláře **CRM**, což jsou formuláře Centrálního registračního místa. Tyto formuláře jsou k dispozici v elektronické podobě či v tištěné podobě přímo na úřadě.

K dispozici jsou formuláře pro následující úkony: registrace fyzických osob, registrace právnických osob, změnový list, ohlášení organizační složky, prohlášení odpovědného zástupce. Pomocí jednotného registračního formuláře lze učinit oznámení i vůči dalším správním institucím, těmi jsou- finanční úřad, okresní správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovna a úřad práce. Toto přináší podnikatelům velkou časovou úsporu díky menšímu „papírování“. (1, 4, 5)

1.5.2 Czech POINT

Novela živnostenského zákona přináší možnost učinit podání prostřednictvím tzv. kontaktního místa veřejné zprávy- Czech POINT .

Kontaktními místy veřejné zprávy jsou: notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady a úřady městských částí hlavního města Prahy, zastupitelské úřady stanovené prováděcím právním předpisem, držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky. (1, s. 109)

Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál, tady Czech POINT umožňuje podnikatelským subjektům podávat veškerá podání podle živnostenského zákona, tj. ohlášení živnosti, žádost o koncesi, ohlášení změn, žádost o zrušení živnostenského oprávnění a podání vůči dalším orgánům podle § 45a. (1, s. 110)

S novelou zákona Czech POINT přijímají podání na formulářích CRM.

POINT vytvoří elektronickou podobu podání RŽP, vytiskne jeho listinnou podobu ve formě JRF a pod odsouhlasení podatelem zajistí podepsání listinné podoby podání. Poté Czech POINT odešle elektronicky data podání do RŽP na příslušný živnostenský úřad odešle listinnou podobu podání i s případnými přílohami, kterým jejich vlastnost neumožnila elektronické podání. Czech POINT zaručuje, že data v listinné podobě jsou shodná s daty v elektronické podobě. Lhůta pro vyřízení podání začne běžet až v okamžiku doručení živnostenskému úřadu, nikoli pouze kontaktnímu místu.

Podání doručené v elektronické podobě není bráno za úplné, jelikož zde chybí zaručený elektronický podpis podávajícího. Podání je bráno za úplné, když je do pěti dnů na úřad doručena podepsaná listinná podoba. Pokud do pěti dnů není z Czech POINTu doručena listinná podoba, má se za to, že podání nebylo učiněno. Pokud se listina doručí později, bude s ní úřad zacházet jako s novým písemným podáním a k doručené elektronické formě nebude přihlížet a veškeré termíny se začnou odvíjet od data doručení listinné podoby podání. (1, 8)

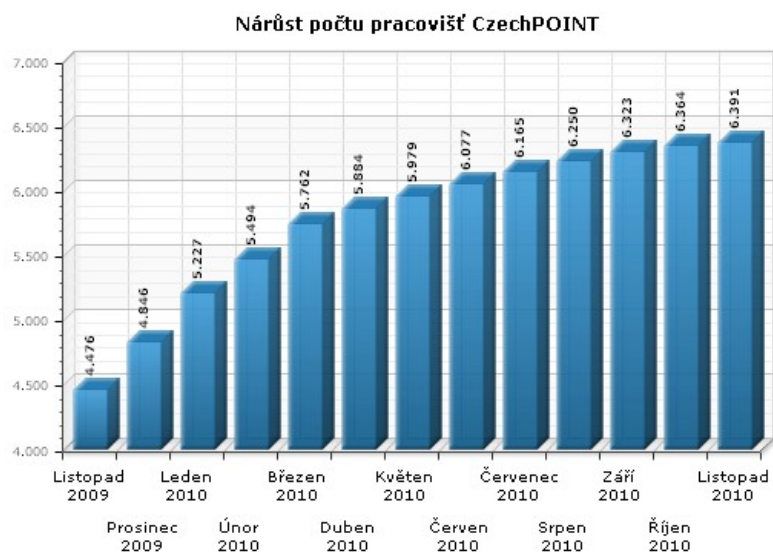
Správní poplatek vybírá od podávajícího Czech POINT. Dokument o zaplacení správního poplatku bude doručen na živnostenský úřad a bude součástí spisové dokumentace podávajícího. Pokud nebyl správní poplatek uhrazen či byl uhrazen v nesprávné výši, vyzve živnostenský úřad podnikatele k odstranění nedostatku. Za zprostředkování podání vůči živnostenskému úřadu vybírá Czech POINT 50 Kč. Jedná-li se o podání na zastupitelském úřadě, vybírá Czech POINT 150Kč. Tyto poplatky jsou příjmem Czech POINTu.

Czech POINT velmi usnadňuje komunikaci se státem. Jde zde o maximální využití údajů ve vlastnictví státu, tak aby byly požadavky na občana co nejmenší.

Díky službě **Czech POINT E- SHOP** nemusíte již udělat jediný krok. Pomocí jednoduchého webového formuláře si můžete výpis ze živnostenského rejstříku, obchodního rejstříku a katastru nemovitostí objednat se svého počítače. Do tří dnů od přijetí objednávky bude doručen poštou. (8)

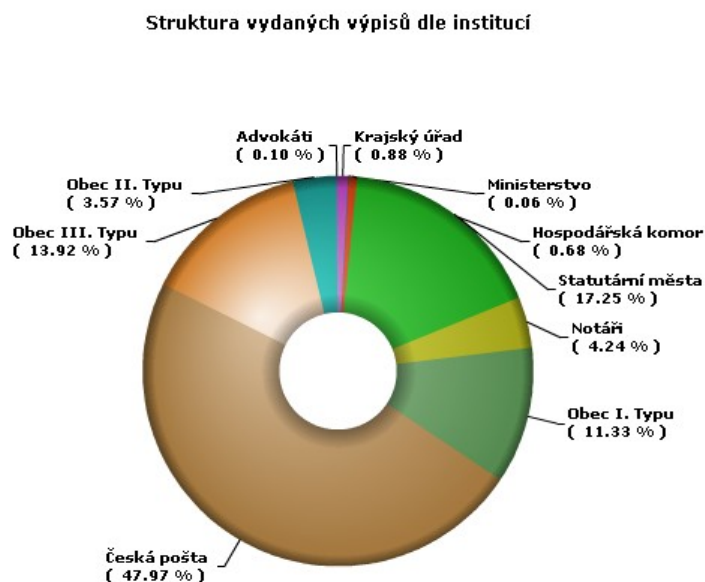
Czech POINT@office je vytvořeno pro potřeby samotného úřadu. Jeho obsahem jsou agendy, které vykonávají jednotlivé úřady. Dříve byl představován jako „vnitřní Czech POINT“, který umožňoval výpisy z rejstříku trestů v rámci vyřizování správních agend. V současnosti k jeho službám patří: výpis a opis z rejstříku trestů, autorizovaná konverze, agendy matriky, agendy ohlašovny, agendy soudy. Služby Czech POINT@office jsou stále rozšiřovány. (8)

Obr. 1: Graf nárůst počtu pracovišť CzechPOINT

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, Aktuální statistiky Czech POINT [cit. 2011-02-13], Dostupné na: <<http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/488>>

Obr. 2: Struktura vydaných výpisů dle institucí

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, Aktuální statistiky Czech POINT [cit. 2011-02-13], Dostupné na: <<http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/488>>

1.6 Novela 155/2010 Sb.

Zákon č. 155/2010 Sb., byl zveřejněn dne 21.4. Mění se jím některé zákony. Hlavním smyslem této novely je zkvalitnění aplikace těchto zákonů, zpřesnění některých pojmů a další prioritou je snížení administrativní zátěže pro podnikatele. Datum účinnosti je od 1.8 2010.

Zákon mění těchto devět předpisů:

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů. (1, s. 114)

1.6.1 Hlavní body novely

Novelou došlo k novému vymezení pojmu „**zahraniční osoba**“. Zahraniční osoba (ZFO) je nyní definována jako osoba, která nemá v ČR bydliště. Tím zaniká dosavadní problém se zařazením osob, které neměly bydliště ani v ČR ani jinde.

Bezúhonnost fyzické osoby je nadále hodnocena výhradně z pravomocného odsouzení pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním nebo s předmětem podnikání, o který žádá či ohlašuje. Nezkoumá se tedy, jaký trest byl uložen či na jakou dobu byl uložen.

Posuzování bezúhonnosti je plně v kompetenci živnostenského úřadu. Živnostenský úřad bude posuzovat, zda trestný čin byl spáchán v souvislosti s podnikáním či s předmětem podnikání. Nově má živnostenský úřad možnost si vyžádat pro účely posouzení bezúhonnosti od soudu rozhodnutí v trestní věci a má také právo nahlížet do spisu.

Zrušena je se povinnost uchazeče o zaměstnání nebo zaměstnance oznámit podnikateli, že proti němu bylo zahájeno trestní stíhání.

Změny jsou i v **povinnostech podnikatele**. Vypouští se povinnost podnikatele mít v provozovně doklady pro účel kontroly, které prokazují nabytí zboží či materiálu.

Místo toho mají podnikatelé povinnost prokázat na žádost kontrolního orgánu a v jím stanovené lhůtě způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu pro poskytování služeb.

Podnikatel již nemusí oznamovat přerušení provozování živnosti, pokud je doba přerušení delší než šest měsíců. Tato povinnost byla špatně kontrolovatelná a neodůvodněná. Podnikatel má však právo oznámit přerušení provozování živnosti. Je tedy na něm, zda přerušení oznámí či nikoli. (1, s. 117)

Výčet dokladů, které je ohlašovatel povinen přiložit k ohlášení živnosti se snižuje. Tudíž subjekt, který se zapisuje do obchodního rejstříku, a v tomto rejstříku již je zapsán, nebo zahraniční právnická osoba, jejíž organizační složka podniku byla již zapsána v obchodním rejstříku na území ČR, nebudou živnostenskému úřadu dokládat výpis z tohoto rejstříku.

Ruší se povinnost podnikatele oznamovat živnostenskému úřadu změnu údajů, pokud již byly tyto změny zapsány v informačním systému evidence obyvatel. Živnostenský úřad zaznamená změnu do živnostenského rejstříku.

Pokud podnikatel v JRF označí, že adresa místa podnikání je totožná s adresou trvalého bydliště i do budoucna, nemusí již tento údaj ohlašovat živnostenskému úřadu. Jestliže podnikatel změní trvalé bydliště, tak dojde automaticky i ke změně místa podnikání.

Další změny proběhly v **uvádění údajů**. Údajem, který se bude vždy nově uvádět na výpisu ze živnostenského rejstříku je datum narození fyzické osoby, vypouští se údaj o státním občanství u osob, které jsou statutárními orgány právnické osoby nebo jejich členy, také se vypouští psaní data zahájení živnosti. Do živnostenského rejstříku se musí zapisovat pokuty udělené živnostenským úřadem či jinými správními orgány, které souvisí s podnikatelskou činností.

Nově se vymezuje pojem „**zahraniční osoba**“, která je definována jako osoba, která nemá v ČR bydliště. Tímto je vyřešen problém se zařazením osob, které neměly bydliště ani v ČR ani jinde, tudíž nebylo možné je zařadit ani do definice české fyzické osoby ani do fyzické zahraniční osoby.

Mezi povinné náležitosti patří údaj o době trvalého pobytu. Podle doby trvalého pobytu se bude řídit i doba platnosti živnostenského oprávnění zahraniční fyzické osoby.

Živnosti vázané jsou také novelizovány. U živnosti „výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků a prodej chemických látek a chemických přípravků klasifikované jako vysoce toxické a toxické“ se vypouští možnost prokazovat odbornou způsobilost doklady o autorizaci.

U živnosti „Oceňování majetku pro věci movité, věci nemovité, nehmotný majetek, finanční majetek, podnik“ došlo na základě požadavků aplikační praxe ke zpřesnění textu u podmínek odborné způsobilosti. Například se z důvodu výkladových nejasností nahrazuje termín „praxe v oboru“ termínem „praxe v oceňování majetku“.

U živnosti „Poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“ se nově může odborná způsobilost prokázat dokladem o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti.

U živnosti „Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže“ došlo ke zpřesnění textu u podmínek odborné způsobilosti. U středního vzdělání s maturitní zkouškou i s výučním listem musí být vzdělání doplněno rekvalifikací.

U živnosti „Masérské, rekondiční a regenerační služby“ je možnost prokázat odbornou způsobilost dokladem o dílčí kvalifikaci pro klasickou masáž nebo sportovní masáž.

Koncesované živnosti prošly též novelizací.

U živnosti „Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin dochází ke změně orgánu státní správy, který se vyjadřuje k žádosti o koncesi.

U živnosti „Vývoj, výroba, opravy, úpravy. Přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“ dochází ke změně orgánu státní správy, který se vyjadřuje k žádosti o koncesi.

U živnosti „Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu“ se vyjadřuje k žádosti o koncesi krajské ředitelství Policie České republiky

U živností „Ostraha majetku a osob“ a „Služby soukromých detektivů“ se zpřesňují požadavky na odbornou způsobilost. Termín „praxe“ se nahrazuje termínem „praxe v oboru“.

U živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“ dochází ke změně podmínky bezúhonnosti. Nově se vztahuje podmínka bezúhonnosti na osoby, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají, nikoli na zaměstnance. (1, s. 114-188)

1.6.2 JRF

JRF znamená jednotný registrační formulář. Nahrazuje různé typy formulářů pro podání, která musel podnikatel vyplnit, než vstoupil do podnikání a i během podnikání. Vyplnit je musel na živnostenském úřadu, finančním úřadu, příslušné správě sociálního pojištění, Úřadu práce a zdravotní pojišťovně. Požadované náležitosti z jednotlivých úřadů se sjednotily do jednoho formuláře, zpřehlednily se pro podnikatele a odstranilo se opisování identifikačních údajů na registračních či přihlašovacích formulářích určených pro všechny orgány. (3, s. 77)

Ministerstvo průmyslu a obchodu společně s dotčenými resorty vypracovaly dva základní typy JRF- registrační formuláře pro právnickou a fyzickou osobu. Tyto formuláře lze využít pro podání na všech výše jmenovaných úřadech.

Od 1.10 má podnikatel navíc k dispozici nástroj pro vytváření elektronických podání ve formátu JRF. Elektronické podání lze učinit pomocí aplikace JRF, která lze stáhnout a je k dispozici zdarma.

Pomocí JRF jsou ve vztahu k živnostenskému úřadu možné tyto **registrace**:

Ohlášení živnosti, Žádost o koncesi, Oznámení změny, Žádost o zrušení živnostenského oprávnění, Oznámení o ukončení/zahájení živnosti v provozovně, Oznámení o přerušení provozování živnosti, Oznámení o pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno.

Zákonem č. 155/2010 byly novelizovány JRF.

Přehled formulářů: JRF- fyzická osoba, JRF právnická osoba, změnový list, seznam oborů činností náležejících do živnosti volná, přílohy (předmět podnikání, provozovny, odpovědný zástupce, statutární orgán), organizační složka, příloha pro FÚ a SSZ.

Fyzická osoba může společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na živnostenský úřad také: podat přihlášku k daňové registraci nebo příslušné oznámení, oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti, podat přihlášku k důchodovému pojištění, podat přihlášku k nemocenskému pojištění, oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení, podat oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění.

Právnická osoba může společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi na živnostenský úřad také: podat přihlášku k daňové registraci nebo příslušné oznámení, oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení. (7)

1.7 Další aktuální novely

V této kapitole je uveden stručný výčet aktuálních novel, které měly dopad na živnostenské podnikání od velké novely 130/2008 Sb., až do současnosti.

Zákon č. 189/2008 Sb. Tento zákon pochází ze dne 24.4.2008 a je účinný od 1.7.2008. Mění se jím zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 230/2008 Sb. Tento zákon pochází ze dne 5.6.2008, účinnosti nabyl 1.7.2008. Mění se jím zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 254/2008 Sb. Zákon pochází ze dne 5.6.2008 a je účinný od 1.9.2008. Mění se jím některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Zákon č. 274/2008 Sb. Ze dne 17.7.2008, účinnost dne 1.1.2009. Mění se jím některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii ČR.

Zákon č. 227/2009 Sb. Ze dne 17.6.2009, účinnost od 24.7.2009. Tímto zákonem se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech.

Zákon č. 285/2009 Sb. Zákon je ze dne 22.7.2009, účinnost od 1.10.2009. Mění se jím zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.

Zákon č. 145/2010 Sb. Ze dne 21.4.2010, účinnost od 1.1.2011. Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů.

Zákon č. 155/2010 Sb., viz. výše

Zákon č. 160/2010 Sb. Přijat dne 22.4.2010, účinnost dne 7.6.2010. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady o retingových agendách. (1, s. 114)

2 Vlastní práce

2.1 Stanovení problémů a předpokladů

2.1.1 Stanovení dílčích problémů práce

Mají podnikatelé dostatečný přehled o svých právech a povinnostech?

Sledují a přizpůsobují se novelám živnostenského zákona?

Pocit'ují po novelách snížení administrativní zátěže?

Jakým způsobem se o změnách a novelách dozvídají?

Důvěřují živnostníci živnostenským úřadům a obrací se na ně?

Je informovanost živnostníků dostatečná?

Dala by se informovanost živnostníků zlepšit a jak?

2.1.2 Stanovení předpokladů práce

1. Předpoklad: Většina fyzických i právnických osob má přehled o svých právech a povinnostech vymezených v živnostenském zákonu.

2. Předpoklad: Podnikatelé sledují novely živnostenského zákona. Právnické osoby sledují novely živnostenského zákona více než fyzické osoby.

3. Předpoklad: Polovina právnických i fyzických osob využívá elektronická podání a Czech POINT.

4. Předpoklad: Právnické i fyzické osoby se obrací na živnostenské úřady v případě potřeby poradenství.

5. Předpoklad: Informovanost živnostníků není dostatečná a většina z nich by uvítala zlepšení informovanosti.

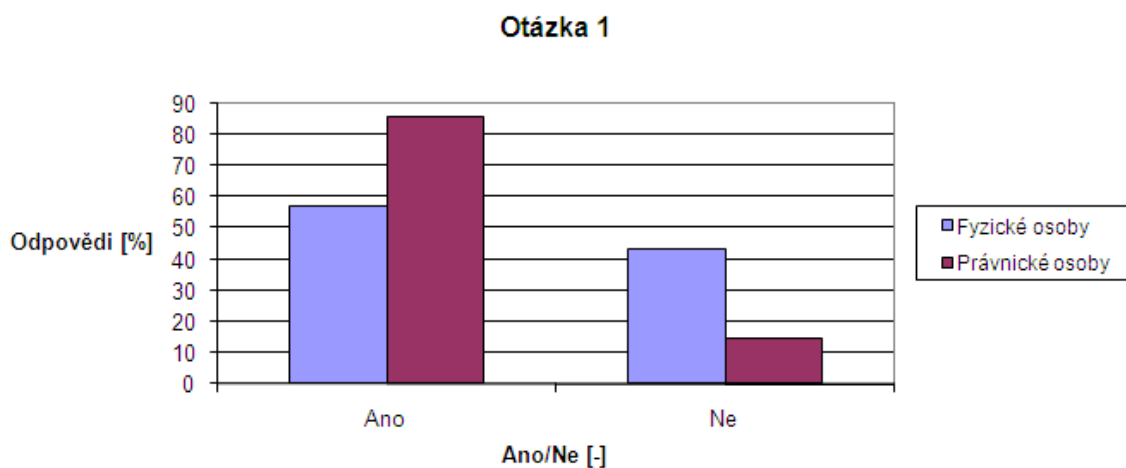
2.2 Zpracování výsledků

Tab. 1: Otázka 1.

1. Máte přehled o právech a povinnostech podnikatele vymezených v živnostenském zákonu?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	4	57,14	3	42,86	7
Právnícké osoby	6	85,71	1	14,29	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 3: Výsledky otázky č. 1

Zdroj: Vlastní výzkum

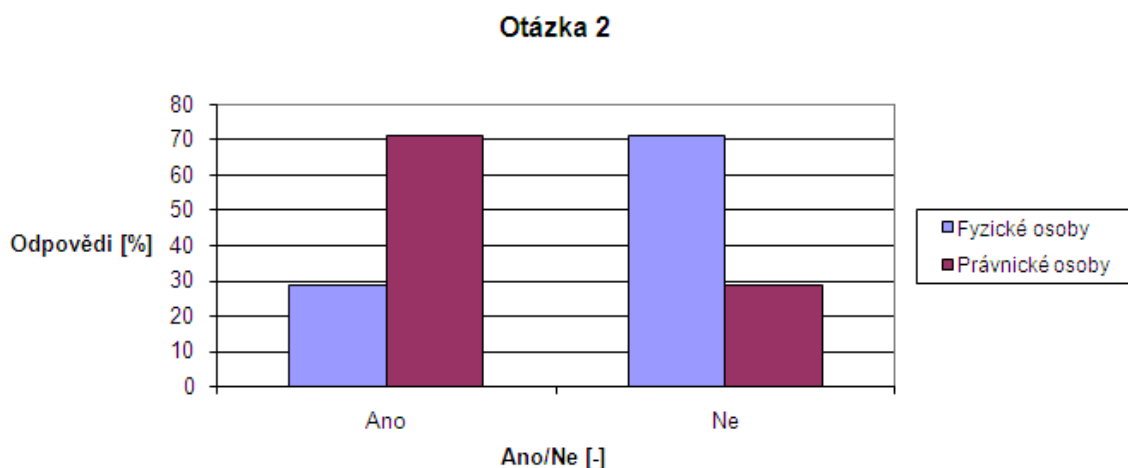
Tato otázka má vyvrátit či potvrdit předpoklad č. 1. Je zde zřejmé, že většina podnikatelů má přehled o svých právech a povinnostech vymezených v živnostenském zákonu, tudíž se potvrdil první předpoklad. Je zde mírně alarmující, že 3 ze 7 dotazovaných fyzických osob nemají přehled o právech a povinnostech podnikatele. Právnícké osoby jsou na tom s přehledem lépe. Tento fakt je jistě způsoben tím, že právnícké osoby jsou „lépe vybaveny“. Mají více odborníků, kteří jim zajišťují přehled a informace o jejich právech a povinnostech v živnostenském zákonu.

Tab. 2: Otázka 2.

2. Sledujete novely živnostenského zákona?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	2	28,57	5	71,43	7
Právnícké osoby	5	71,43	2	28,57	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 4: Výsledky otázky č. 2

Zdroj: Vlastní výzkum

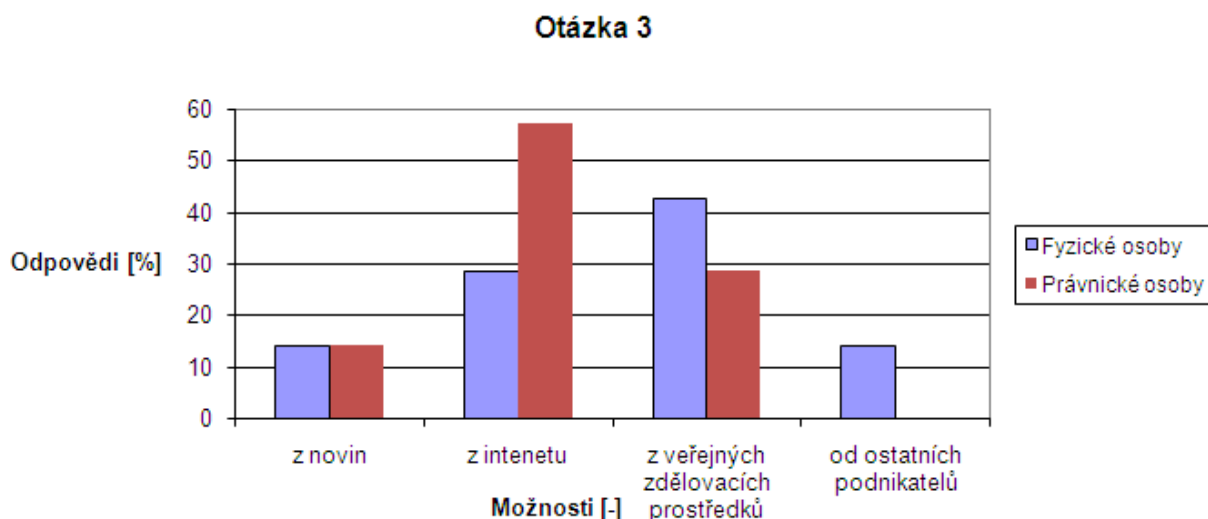
Tato otázka spadá do 2. předpokladu. První část předpokladu č. 2 se nepotvrdila, jelikož pouze 28,57% dotazovaných fyzických osob sleduje novely živnostenského zákona. Hlavní příčinou zde může být nedostatečná informovanost fyzických osob či jejich nezájem o novely živnostenského zákona. Druhá část předpokladu č. 2 byla však potvrzena, právnícké osoby sledují novely výrazně lépe než osoby fyzické. Důvodem může být lepší informovanost a vybavenost, jak je již uvedeno výše.

Tab. 3: Otázka 3.

3. Odkud se o novelách dozvídáte?									
	Z novin		Z internetu		Z veřejných sdělovacích prostředků		Od ostatních podnikatelů		C
	n	p	n	p	n	p	n	p	
Fyz. osoby	1	14,29	2	28,57	3	42,86	1	14,29	7
Práv. osoby	1	14,29	4	57,14	2	28,57	0	0	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 5: Výsledky otázky č. 3

Zdroj: Vlastní výzkum

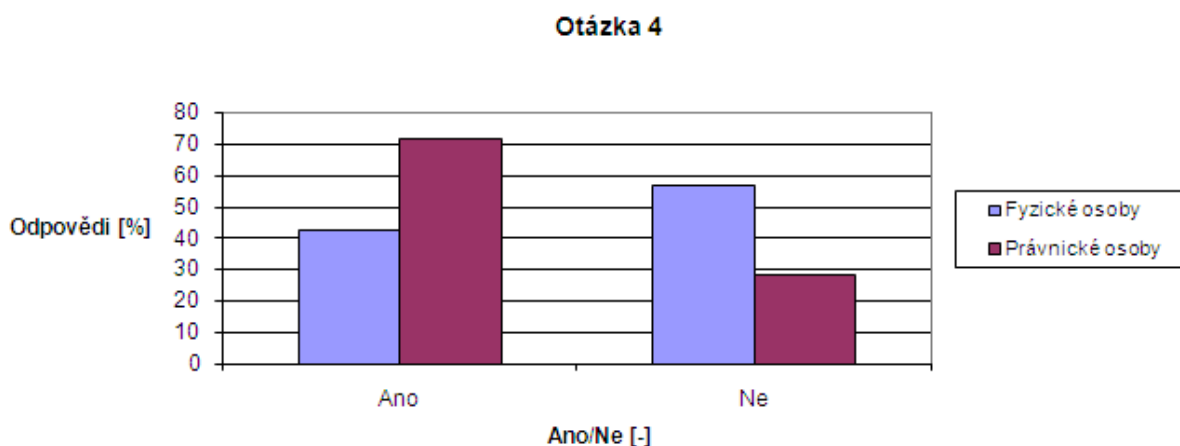
Tato otázka byla zvolena, aby se zjistilo, který způsob získávání informací o novelách podnikatelé preferují a zda se liší získávání informací u právnických a fyzických osob. Fyzické osoby jsou nejvíce informováni prostřednictvím veřejných sdělovacích prostředků, u právnických osob je nejvíce využíván internet. Nejméně získávají obě skupiny informace od ostatních podnikatelů, což je jistě dobře, jelikož tyto informace by mohly být zavádějící.

Tab. 4: Otázka 4.

4. Pociťili jste v posledních dvou letech snížení administrativní zátěže v podnikání?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	3	42,86	4	57,14	7
Právnícké osoby	5	71,43	2	28,57	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 6: Výsledky otázky č. 4

Zdroj: Vlastní výzkum

Tato otázka měla ukázat, do jaké míry novely usnadnily podnikatelům administrativní zátěž a zda to podnikatelé vůbec pociťují. Je zde překvapující, že 3 ze 7 fyzických osob vůbec nezaznamenaly žádné snížení administrativní zátěže.

Zde je shrnuta i otázka č. 5, která navazuje na otázku č. 4.

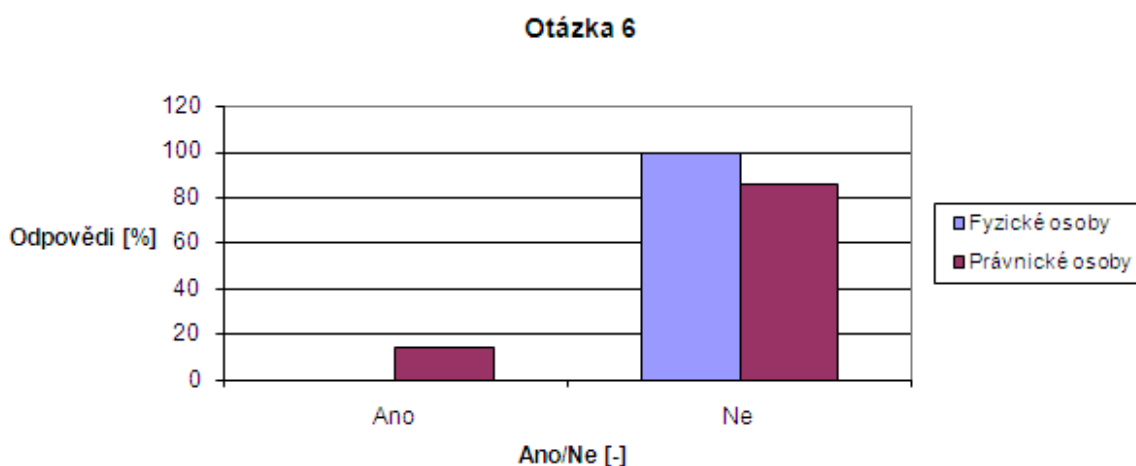
V čem nejvíce? Fyzické osoby uváděly, že nejvíce pociťily snížení administrativní zátěže v tom, že si mohou vyřídit své záležitosti na kterémkoliv úřadě. Právnícké osoby vidí největší úlevy v tom, že nemusí mít na provozovně doklady a nabytí zboží a materiálu. Byly zde však také odpovědi, že úlevy vidí v tom, že nemusí již ohlašovat přerušování živnosti či snížení dokladů při ohlašování živnosti.

Tab. 5: Otázka 6.

6. Využíváte elektronická podání a Czech POINT?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	0	0	7	100	7
Právnícké osoby	1	14,29	6	85,71	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 7: Výsledky otázky č. 6

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka č. 6 měla prověřit předpoklad č. 3. Potvrzen však nebyl. Je zde překvapující, že z tázaných fyzických osob nevyužívá Czech POINT nikdo a z právnických osob pouze jediný dotazovaný. Některé fyzické osoby uvedly, že to nevyužívají z důvodu, že to neumí a právnické osoby uvedly, že se obávají, že podání bude neúplné či chybné. Mezi další důvody, proč podnikatelé toto nevyužívají může patřit, že to podnikatelé nemají vžité a preferují osobní kontakt.

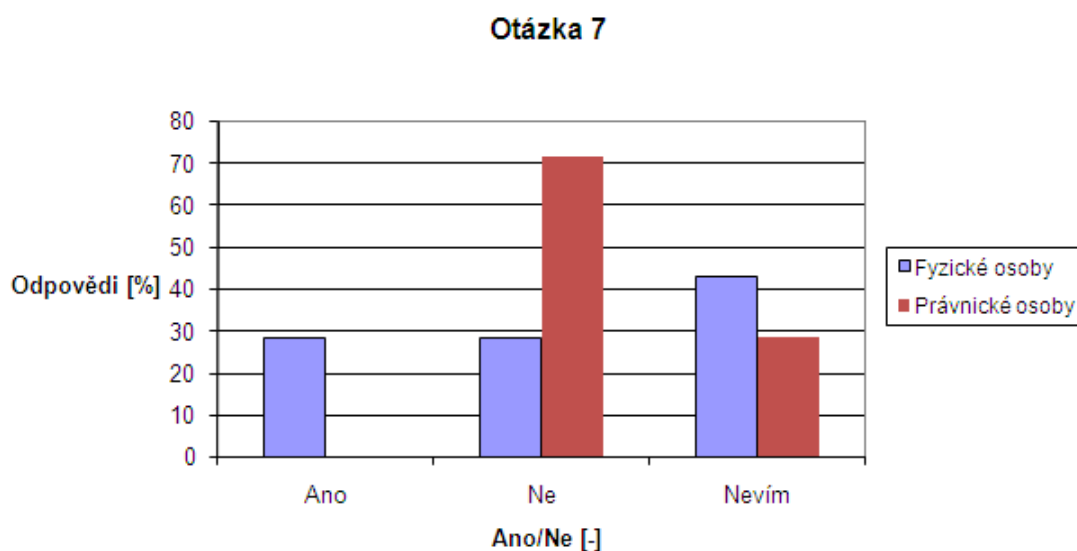
Tato skutečnost byla ověřena na živnostenském úřadu, kde potvrdili, že elektronická podání jim chodí minimálně a že lidé preferují podání na úřadě, kde jsou si jistější a mohou se zde poradit i o dalších věcech, které s podáním souvisí.

Tab. 6: Otázka 7.

7. Je vaší povinností mít na provozovně živnostenské oprávnění (výpis ze živnostenského rejstříku, popřípadě živnostenský list)?							
	ano		ne		nevím		
	n	p	n	p	n	p	celkem
	p	%	p	%	p	%	
Fyzické osoby	2	28,57	2	28,57	3	42,86	7
Právnícké osoby	0	0,00	5	71,43	2	28,57	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 8: Výsledky otázky č. 7

Zdroj: Vlastní výzkum

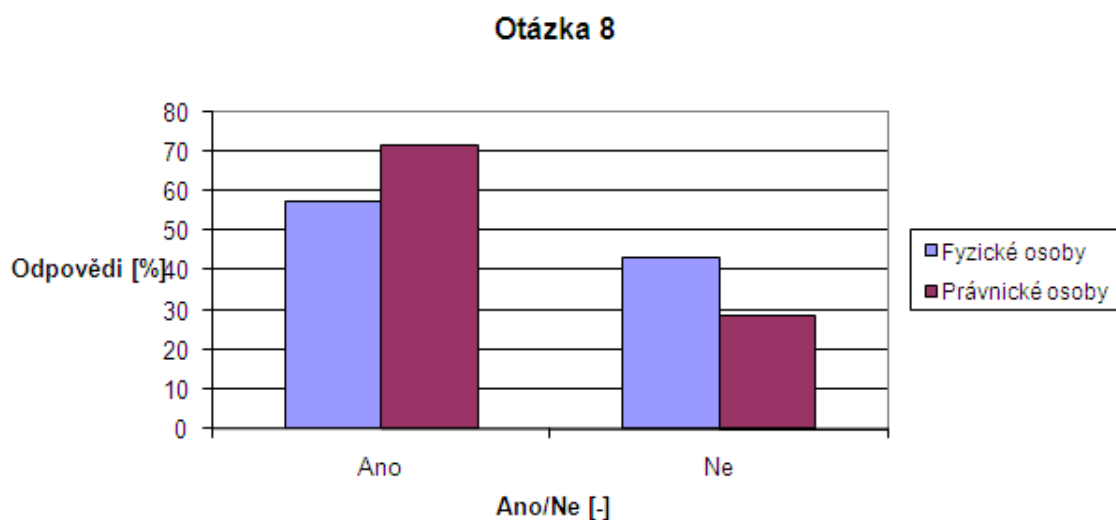
Tato otázka měla ověřit znalost novel živnostníků. Po novele č. 130 již živnostníci nejsou povinni mít na provozovně živnostenské oprávnění pro účel kontroly. Tato povinnost byla zbytečná, jelikož kontrolní orgány si mohou živnostenské oprávnění ověřit (viz. výše). U fyzických osob většina nevěděla. Právnícké osoby na tom byly lépe, 5 ze 7 dotazovaných odpovědělo správně, že to jejich povinností není a žádná právnická osoba neodpověděla špatně, že to jejich povinností je. Jeden zástupce právnické osoby dokonce dopsal i datum, od kdy je tato povinnost zrušena. Tímto byl také potvrzen druhý předpoklad, že právnické osoby sledují novely živnostenského zákona více než fyzické osoby.

Tab. 7: Otázka 8.

8. Pocítíte úspory na správních poplatcích?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	4	57,14	3	42,86	7
Právnícké osoby	5	71,43	2	28,57	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 9: Výsledky otázky č. 8

Zdroj: Vlastní výzkum

Touto otázkou bylo zjištěno, že právnícké osoby pocítily úspory na správních poplatcích více než fyzické osoby.

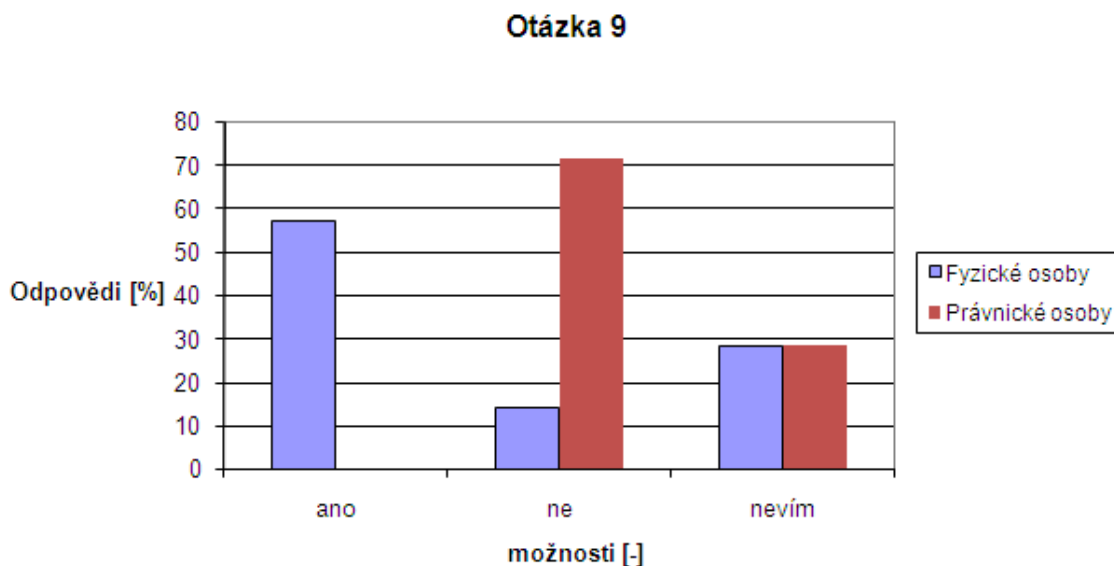
Některé dotazované subjekty dopisovaly, že největší úspory na poplatcích pocítily při ohlašování živnosti a při výpisu ze živnostenského rejstříku.

Tab. 8: Otázka 9.

9. Je vaší povinností mít na provozovně materiály prokazující nabytí zboží či materiálu?							
	ano		ne		nevím		
	n	p	n	p	n	p	celkem
	p	%	p	%	p	%	
Fyzické osoby	2	28,57	2	28,57	3	42,86	7
Právnícké osoby	0	0,00	5	71,43	2	28,57	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 10: Výsledky otázky č. 9

Zdroj: Vlastní výzkum

Tato otázka byla zvolena pro stejný účel jako otázka č. 7. Účelem je zjistit, zda podnikatelé mají přehled o změnách, které přináší novely.

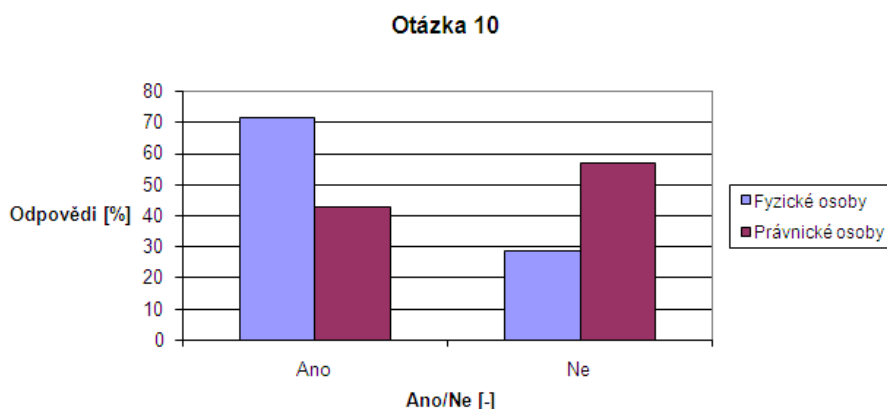
Výsledek zde je stejný jako u otázky č. 7. Fyzické osoby ve většině případech zaškrtnuly, že neví a právnické osoby ve většině případech odpovídaly správně, že to jejich povinností není. I zde se ukázalo, že právnické osoby mají o novelách větší přehled než osoby fyzické.

Tab. 9: Otázka 10.

10. Obracíte se na živnostenské úřady v případě potřeby poradenství?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	5	71,43	2	28,57	7
Právnícké osoby	3	42,86	4	57,14	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 11: Výsledky otázky č. 10

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka č. 10 má vyvrátit či potvrdit předpoklad č. 4 a zjistit, zda se podnikatelé obracejí na živnostenské úřady když potřebují poradit a zda k nim mají důvěru nebo zda se úřadům raději „vyhýbají“. Velká většina dotazovaných fyzických osob se na živnostenské úřady v případě potřeby poradenství obrací. Někteří uvedly, že se na ně obrací hlavně z důvodu důvěryhodného a bezplatného poradenství. Právnícké osoby se na živnostenské úřady obrací méně. Jedna právnická osoba uvedla, že na poradenství si platí „své lidi“ jako například právníky a jiné odborníky.

Tato skutečnost byla také ověřena na živnostenském úřadě, kde potvrdili, že fyzické osoby se na živnostenské úřady obrací více než právnické a uvedli, že se jim na živnostenském úřadu vždy snaží vyjít vstříc a odborně jim poradit.

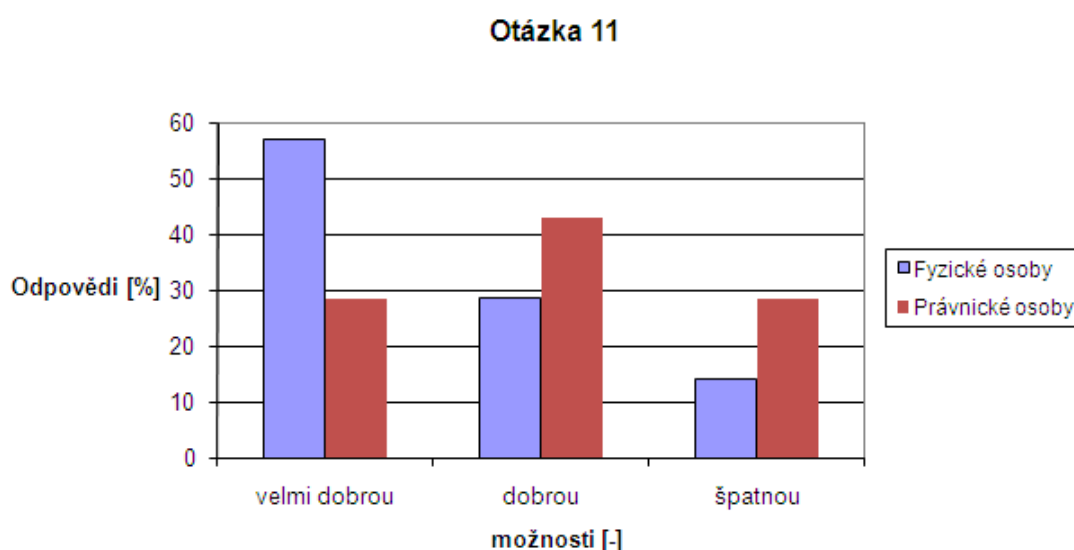
Tímto je z části potvrzen předpoklad č. 4, právnické i fyzické osoby se obrací na živnostenské úřady v případě poradenství, ovšem fyzické osoby znatelně více než právnické.

Tab. 10: Otázka 11.

11. Jakou máte s úřady zkušenost?							
	velmi dobrou		dobrou		špatnou		
	n	p	n	p	n	p	celkem
	p	%	p	%	p	%	
F. o.	4	57,14	2	28,57	1	14,29	7
P. o.	2	28,57	3	42,86	2	28,57	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 12: Výsledky otázky č. 11

Zdroj: Vlastní výzkum

Předchozí otázkou bylo zjištěno, že se podnikatelé celkem hojně obrací na živnostenské úřady v potřebě poradenství. Touto otázkou má být zjištěno, jaká je jejich zkušenost s úřady a s jednáním úředníků.

Vyšlo zde, že fyzické osoby mají s úřady lepší zkušenost než právnické osoby. Jistě to vyplývá z předchozího zjištění, že fyzické osoby navštěvují živnostenské úřady častěji než osoby právnické.

Některé fyzické osoby ještě uvedly, že jim na živnostenském úřadě vždy dobře poradí, prý jde pouze o to, nebát se zeptat. Jedna právnická osoba uvedla, že si raději zaplatí na poradenství „své lidi“, než aby se obracela na úřady.

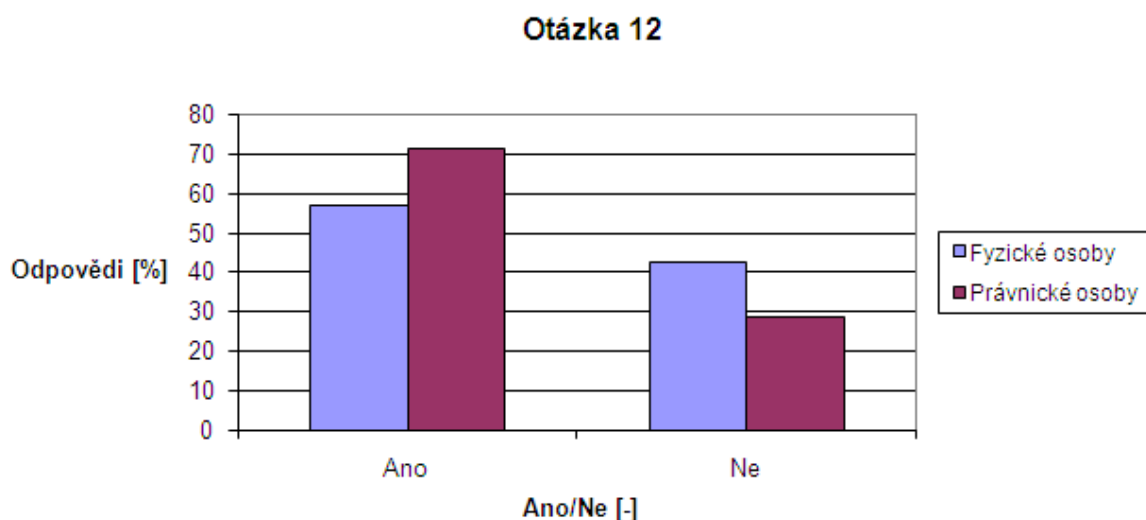
Je zde pozitivní, že většina dotazovaných podnikatelů má se živnostenským úřadem kladnou zkušenost.

Tab. 11: Otázka 12.

12. Myslíte si, že je informovanost živnostníků dostačující?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	4	57,14	3	42,86	7
Právnícké osoby	5	71,43	2	28,57	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 13: Výsledky otázky č. 12

Zdroj: Vlastní výzkum

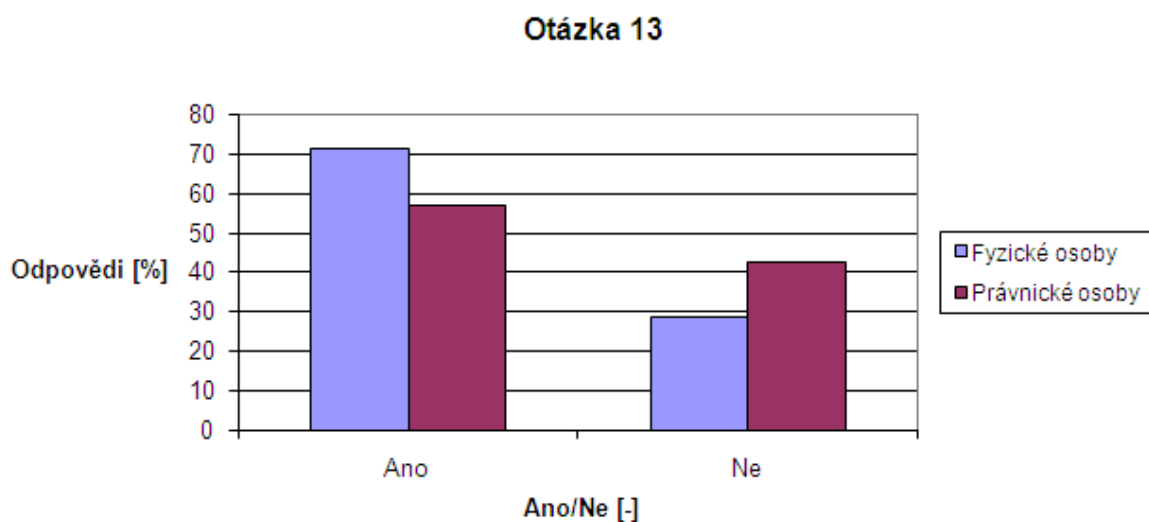
Tato otázka se vztahuje k předpokladu č. 5. Z výsledků vyplývá, že právníckým osobám se zdá informovanost lepší než fyzickým osobám. Důvodem může být, že právnícké osoby mají placené lidi, kteří jim nové informace zajišťují. Fyzické osoby si zjišťují informace více sami, většina jich si nemůže platit odborníky na poradenství, a tudíž se jim zdá informovanost více nedostačující.

Tab. 12: Otázka 13.

13. Uvítali byste zlepšení informovanosti?					
	ano		ne		
	n podnikatelů	p %	n podnikatelů	p %	Celkem
Fyzické osoby	5	71,43	2	28,57	7
Právnícké osoby	4	57,14	3	42,86	7

Zdroj: Vlastní výzkum

Obr. 14: Výsledky otázky č. 13

Zdroj: Vlastní výzkum

Poslední otázkou je z části potvrzen předpoklad č. 5, fyzické i právnické osoby by uvítaly zlepšení informovanosti.

Některé fyzické osoby uvedly, že si hledají novely a změny na internetu a že tomu špatně rozumí a potřebovaly by to přeložit do „lidské řeči“. Uvítaly by prý vždy jednou za čas besedy, kde by jim změny a novely živnostenského zákona dotyčný vyložil a hlavně vysvětlil, co to obnáší. Ovšem chtějí, aby besedy byly zdarma či s minimálními náklady.

2.3 Návrh na změnu informovanosti živnostníků

Z výsledků zkoumání bylo zjištěno, že je plno živnostníků, kteří mají nedostatečné znalosti o svých právech a povinnostech. Někteří dokonce živnostenský zákon téměř vůbec naznají a o problematiku novel a změn v živnostenském zákonu se nezajímají. Jedná se hlavně o fyzické osoby. Veškeré fyzické osoby, které vyplnily dotazníky, podnikají v řemeslných živnostech (např. v lese, v autoservisu) a tudíž jim dělá problém vstřebávat novely živnostenského zákona a nemají finance na to, aby si platily odborníky z oblasti poradenství. Proto návrhy na změnu informovanosti živnostníků budou hlavně zaměřeny na pomoc těmto lidem.

Někteří živnostníci dodávali, že novelám v živnostenském zákonu nerozumí a neorientují se v nich. Většina ze živnostníků potvrdila, že by se o novely živnostenského zákona zajímala ráda, ale potřebovala by k nim vysvětlit, co vše pro ně změna či novela znamená a obnáší. Také dodávali, že nechtějí se svými dotazy stále chodit na úřady a „obtěžovat“ úředníky.

Na tyto problémy s informovaností jsou tyto návrhy zaměřeny a jsou zde navrženy tři způsoby, jak by se mohla informovanost živnostníků zlepšit.

2.3.1 Návrh č. 1

Tento návrh by informoval živnostníky o všech novelách a změnách živnostenského zákona pomocí elektronické pošty (emailů). Byla by vytvořena databáze živnostníků, kteří by automaticky při každé novele živnostenského zákona obdrželi email, kde by jim byla novela vysvětlena a bylo by zde popsáno, co vše pro ně novela znamená a obnáší, od kdy je platná a účinná. Emaily by podnikatelům pravidelně rozesílali zaměstnanci živnostenských úřadů. Doporučení k rozesílání emailů by živnostenským úřadům zadalo Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Tento způsob by byl jistě finančně nenáročný a živnostníkům by k jeho realizaci stačil pouze založený email a registrace do databáze. Tento způsob je problematický pouze v tom, že někteří živnostníci (zvláště ti, co podnikají na Šumavě v řemeslných živnostech) nevlastní počítač. Pro ty, kdo tímto nejsou vybaveni, by byl spíše přínosný návrh č. 2 či č. 3, viz. dále.

2.3.2 Návrh č. 2

Tento návrh by obnášel podávání informací živnostníkům pomocí školení. Vždy za určitý časový interval by bylo uspořádáno školení v rámci živnostenských úřadů, kterého by se mohli zúčastnit dotyční živnostníci. Školení by probíhala jednou ročně nebo vždy po vzniku větší novely živnostenského zákona. Školení by mohla probíhat v prostorách živnostenských úřadů. Vše by probíhalo formou přednášky, kde by dotyčná osoba (například úředník ze živnostenského úřadu) přednesla a vysvětlila veškeré změny a novely, které se za určité časové období v živnostenském zákonu udály.

Řada firem dnes poskytuje odborné poradenství v rámci živnostenského podnikání za úplatu, kde si podnikatel může zaplatit lektora, který mu dodá potřebné informace. Ne však každý živnostník má prostředky na to, si tyto firmy financovat. Školení pro živnostníky by byly zdarma. Probíhaly by na náklady živnostenských úřadů. Úředníci by vykonávali školení v rámci svých platů.

Metodické doporučení ke konání školení by živnostenským úřadům dalo Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Tento návrh je výhodný v tom, že na rozdíl od výše zmíněných emailů je zde osobní kontakt a živnostníci se zde mohou i dotazovat na věci, které jim nejsou jasné, což je pro ně velkým přínosem.

2.3.3 Návrh č. 3

Zde je navrženo řešení, kde by se informace o novelách živnostenského zákona dostávaly živnostníkům pomocí letáků.

Živnostenský úřad by za určité časové období, zpravidla po každé větší novele živnostenského zákona, vytvořil leták. Leták by obsahoval vždy aktuální novely a vysvětlení, co pro podnikatele novela obnáší. Leták by živnostenský úřad rozeslal na města, městyse a obce a ty by leták vyvěsily na úřední desku. Podnikatelé by si tak mohli aktuální novelu vždy přečíst na úřední desce a tak si zlepšit informovanost. Pokud by byly města, městyse a obce ochotny takto se živnostenskými úřady spolupracovat, mohly by navíc vždy informaci o tom, že proběhla novela živnostenského zákona a je vyvěšen leták na úřední desce, vyhlásit v rozhlase. Vše by záleželo na dobrovolnosti měst, městysů a obcí.

Letáky by živnostníci měli k dispozici také na živnostenských úřadech.

Metodické doporučení by živnostenským úřadům k tvorbě letáků dalo Ministerstvo průmyslu a obchodu.

2.3.4 Vyhodnocení návrhů

Tyto tři návrhy byly dodatečně předloženy již výše dotazovaným právníckým a fyzickým osobám. Dotazované subjekty vyhodnotily, který ze tří návrhů by uvítaly a proč.

U právníckých osob měl největší ohlas návrh č. 2. Právnícké osoby uváděly, že na školení by rády chodily z důvodu, že by se zde dozvěděly něco nového a mohou se zde i zeptat. Na druhém místě byl návrh č. 1 a návrh č. 3 volila pouze jedna z právníckých osob.

Fyzické osoby preferovaly návrh č. 3. Informace pomocí novin či letáků jim prý přijdou nenáročné (jak časově, tak finančně) a přehledné. Dodávaly, že by ale v novinách vyžadovaly podrobné vysvětlení novely a ne pouze citaci zákona. Na druhém místě byl návrh č. 2, na školení by chodily rády, ale někteří se obávají časového hlediska a pouze jedna z tázaných fyzických osob preferovala návrh č. 1.

Největší úspěch měl tedy návrh č. 2 - školení. Tento návrh by tedy mohlo živnostenským úřadům metodicky doporučit Ministerstvo průmyslu a obchodu prostřednictvím krajských úřadů viz. dále.

2.3.5 Metodický pokyn

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Metodický pokyn

Odboru živností

K podávání informací živnostníkům pomocí školení

Podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyřizuje všem krajským živnostenským úřadům, aby seznámily všechny obecní živnostenské úřady se způsobem podávání informací živnostníkům pomocí školení.

Tento pokyn má sloužit ke zlepšení informovanosti živnostníků a k jejich zlepšení znalostí o novelách živnostenského zákona a o živnostenském zákoně celkově.

Jedná se o tyto změny:

1. Obecní živnostenské úřady budou pravidelně informovat živnostníky o novelách živnostenského zákona formou školení. Školení bude probíhat jednou ročně nebo vždy po každé větší novele živnostenského zákona. Zaměstnanci živnostenských úřadů v rámci

svých platů budou podnikatele na školení seznamovat s novelami živnostenského zákona a vysvětlí jim, co vše pro ně novela obnáší a znamená. Školení budou probíhat v prostorách živnostenských úřadů.

Změny zveřejněte na webových stránkách krajského úřadu a s tímto metodickým pokynem seznamte všechny obecní živnostenské úřady ve Vašem územním obvodu s tím, aby informovaly o změnách podnikatelské subjekty formou školení.

Závěr

Tato bakalářská práce je zaměřena na novely živnostenského zákona a hlavně na to, do jaké míry znají živnostníci živnostenský zákon.

V teoretické části je stručně vymezen živnostenský zákon a přiblížena problematika živnostenského podnikání. Teoretická část je zaměřena na dvě velké novely živnostenského zákona, které jistě zasáhly každého podnikatele.

Praktická část je zpracovaná pomocí dotazníkového šetření. Dotazníky byly rozdány 7 právníkům a 7 fyzickým osobám.

Cílem této práce bylo zjistit, zda podnikatelé znají živnostenský zákon a zda sledují novely živnostenského zákona. Dalším cílem bylo zjistit, zda je informovanost živnostníků dostatečná a na koho se obrací v případě potřeby poradenství. Jsou zde srovnány právnícké a fyzické osoby, aby bylo zjištěno, zda jejich znalosti a názory jsou stejné či se liší.

Díky dotazníkům bylo zjištěno plno zajímavých informací. Vyhodnocením dotazníků bylo zjištěno, že právnícké osoby jsou na tom se znalostmi živnostenského zákona lépe než osoby fyzické. Také právnícké osoby sledují novely živnostenského zákona více než osoby fyzické a mají o nich větší přehled. Obě skupiny se v případě potřeby poradenství celkem hojně obrací na živnostenské úřady a mají s nimi ve většině případech dobré zkušenosti, fyzické osoby se na živnostenské úřady obrací více než osoby právnícké. Výsledky ukázaly, že obě skupiny dotazovaných by uvítaly zlepšení informovanosti. Hlavně fyzické osoby by uvítaly novely vždy vysvětlit, protože jim prý v častých případech špatně rozumí.

Jako doporučení pro praxi jsou zde navržena tři řešení zlepšení informovanosti, která by mohla pomoci živnostníkům k lepší orientaci v novelách živnostenského zákona a usnadnit vstřebání častých novel. Tato tři řešení byla předložena 14 dotazovaným podnikatelům, aby bylo zjištěno, která řešení by uvítali nejvíce a která by pro ně byla nejpřínosnější. Nejvíce přínosný se jevil návrh č. 2, který je v samostatné kapitole podrobně rozpracován jako metodický pokyn živnostenským úřadům.

Použitá literatura

1. HORZINKOVÁ, E.: *Živnostenský zákon v praxi*, Vydavatelství ANAG, Olomouc 2010, ISBN 978-80-7263-615-0
2. ZICHOVÁ, J.: *Živnostenské podnikání*. Ostrava: KEY Publishing, 2008, ISBN 978-80-7418-001-9
3. ZUZÁK, R., KŘÍŽ, J., KRNINSKÁ, R.: *Řízení administrativních procesů v organizacích*, Vydavatelství ALFA, Praha 2009, ISBN 978-80-87197-22-6
4. *Zákony I/ 2010*, Vydavatelství PORADCE, Český Těšín 20010
5. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
6. Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, Listina základních práv a svobod [online]. 2010 [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>
7. Ministerstvo průmyslu a obchodu, Jednotný registrační formulář [online]. 2010 [cit. 2011-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument68557.html>>.
8. Ministerstvo vnitra České republiky, Czech POINT [online]. 2010 [cit. 2011-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/22>>.

Přílohy

Příloha A: Dotazník: Informovanost živnostníků o novelách živnostenského zákona

Dotazník

Dobrý den, jmenuji se Vilma Jandová a jsem studentka Provozně ekonomické fakulty v Praze. Byla bych ráda, kdybyste vyplnili tento dotazník, který mi poslouží jako výzkum k mé bakalářské práci. Má bakalářská práce je zaměřena na živnostenské podnikání a na úroveň informovanosti živnostníků u nás. Dotazník je anonymní, poslouží pouze pro mé účely.

Řiďte se zadáním otázky a odpověď, pro kterou se rozhodnete, zakroužkujte. Pokud je otázka k rozepsání, tak svou odpověď vypište.

Uved'te prosím, zda jste fyzická či právnická osoba –

1. Máte přehled o právech a povinnostech podnikatele vymezených v živnostenském zákonu?

- a) ano
- b) ne

2. Sledujete novely živnostenského zákona?

- a) ano
- b) ne

3. Odkud se o nich dozvídáte?

- a) z novin
- b) z internetu
- c) z veřejných sdělovacích prostředků
- d) od ostatních podnikatelů

4. Pocítili jste v posledních dvou letech snížení administrativní zátěže v podnikání?

- a) ano
- b) ne

5. V čem nejvíce? Napište svými slovy

6. Využíváte elektronická podání a Czech Point?

- a) ano
- b) ne

7. Je vaší povinností mít na provozovně živnostenské oprávnění (výpis ze živnostenského rejstříku, popřípadě živnostenský list)?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

8. Pocítili jste úspory na správních poplatcích?

- a) ano
- b) ne

9. Je vaší povinností mít na provozovně doklady prokazující nabytí zboží či materiálu pro účel kontroly?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

10. Obracíte se na živnostenské úřady v případě potřeby poradenství?

- a) ano
- b) ne

11. Jakou máte s úřady zkušenost?

- a) velmi dobrou
- b) dobrou
- c) špatnou

12. Myslíte si, že je informovanost živnostníků dostačující?

- a) ano je
- b) ne není

13. Uvítali byste zlepšení informovanosti?

- a) ano
- b) ne

Pokud máte nějaké pocity či připomínky, které byste mi chtěli sdělit, tak prosím, zde:

Děkuji za spolupráci, Vilma Jandová

Příloha B: Jednotný registrační formulář-fyzická osoba

		JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ		<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div> <p style="text-align: center; font-size: small;">podací razítko</p>
		FYZICKÁ OSOBA		
ČÁST A - PODNIKATEL				
01 Podnikatel				
a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul	
e) pohlaví ¹⁾ žena / muž ¹⁾		f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení	
h) rodinný stav	i) místo narození		j) okres	
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo	
o) identifikační číslo		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)		
02 Bydliště				
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce		f) část obce		
g) okres	h) stát			
03 Místo podnikání				
a) místo podnikání trvale shodné s bydlištěm ²⁾		ANO / NE ³⁾		
b) název ulice		c) číslo popisné	d) číslo orientační	e) PSČ
f) název obce		g) část obce		
h) okres	i) stát			
04 Pobyt na území ČR (pro zahraniční osoby) ³⁾				
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce		f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do			
05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu) - ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi				
pořadové číslo 1.				
06 Provozovna				
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce		f) část obce	g) okres	
h) název provozovny		i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně	k) identifikační číslo provozovny			
l) provozovna podléhající kolaudaci ANO / NE ³⁾		m) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru		
07 Odpovědný zástupce				
a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul	
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo	
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ¹⁾	
08 Bydliště odpovědného zástupce				
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce		f) část obce		
g) okres	h) stát			
¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo ²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu místa podnikání shodnou s adresou bydliště ³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt				
MPO FO – vzor č. 05 (082010)		1		⁷⁾ nehodící se škrtněte

09 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

10 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

11 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání
(pořadové číslo předmětu podnikání)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ČÁST B - DAŇOVÁ REGISTRACE

- přihlašuji se ve smyslu § 33 zákona o správě daní a poplatků k registraci u FÚ v		
a) k dani z příjmů fyzických osob	☐	b) k dani z přidané hodnoty (přílohou je přihláška k DPH)
c) k dani z nemovitosti	☐	ode dne
d) k dani silniční	☐	ode dne
e) k dani z příjmů jako plátcí:	1) daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků ☐ ode dne	
	2) daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně ☐ ode dne	
	3) zajišťující daň z příjmů ☐ ode dne	
f) zastupování v daňových záležitostech: smluvní zástupce	☐ ANO / ☐ NE	(v případě „ANO“ přílohou je plná moc)
g) čísla účtů u bank, spořitelnic a úvěrních družstev, na nichž mám soustředěny prostředky z podnikatelské činnosti		
účet v ČR - číslo účtu / směrový (identifikační) kód	měna, ve které je účet veden	vlastníkem účtu je daňový subjekt ☐ ANO / ☐ NE
účet vedený v zahraničí - IBAN		
h) zahraniční daňové identifikační číslo, stát	i) právní předchůdce - daňové identifikační číslo CZ	

ČÁST C - OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- oznamuji ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., následující skutečnosti OSSZ / PSSZ v		
a) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti		b) přihlašuji se k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVC od

ČÁST D - OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNĚ

- oznamuji ve smyslu zákona o veřejném zdravotním pojištění zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti zdravotní pojišťovně v		
a) název zdravotní pojišťovny	b) druh (kód) ZP	
c) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	d) výše zálohy	
e) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti		

ČÁST E - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa ¹⁾ ÚP v			
a) místo výkonu práce	b) název profese	c) dle KZAM	d) vznik / obsazenost ¹⁾ ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ²⁾	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe	j) zveřejňovat ☐ ANO / ☐ NE		
k) kontaktní osoba na pracovišti	l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.		

ČÁST F - VYBERTE PROVÁDĚNÉ ÚKONY V JEDNOTLIVÝCH ČÁSTECH

a) pro živnostenský úřad ☐ počet příloh	b) pro OSSZ / PSSZ ☐ počet příloh	c) pro zdrav.pojišťovnu ☐ počet příloh
d) pro finanční úřad ☐ počet příloh	e) pro Úřad práce ☐ počet příloh	

ČÁST G – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) adresu použít i pro následující řízení ☐ ANO / ☐ NE			

ČÁST H – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
jméno podatele	příjmení podatele	
v	dne	vlastnoruční podpis

Příloha C: Jednotný registrační formulář-právnícká osoba

		JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ PRÁVNICKÁ OSOBA		<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; padding: 5px;"> podací razítko </div>	
ČÁST A - PODNIKATEL					
01 Podnikatel					
a) obchodní firma / název právnické osoby ¹⁾					
b) právní forma				c) identifikační číslo	
02 Sídlo					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
03 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu) - ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi					
pořadové číslo 1.					
04 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu					
a) titul	b) jméno		c) příjmení		d) titul
e) datum narození		f) rodné číslo			
05 Bydliště / pobyt¹⁾ člena statutárního orgánu na území ČR					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
06 Statutární orgán nebo člen statutárního orgánu					
a) titul	b) jméno		c) příjmení		d) titul
e) datum narození		f) rodné číslo			
07 Bydliště / pobyt¹⁾ člena statutárního orgánu na území ČR					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
08 Odpovědný zástupce					
a) titul	b) jméno		c) příjmení		d) titul
e) státní občanství		f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo	
i) místo narození		j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ¹⁾	
09 Bydliště odpovědného zástupce					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres			h) stát		
10 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)					
a) název ulice		b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ	
e) název obce			f) část obce		
g) okres					
¹⁾ vyplní se pouze u fyzické osoby, která nemá přiděleno rodné číslo MPO PO – vzor č. 06 (012011)					
				¹⁾ nehodící se škrtněte	

11 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

12 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání
(pořadové číslo předmětu podnikání)

13 Provozovna

a) název ulice b) číslo popisné c) číslo orientační d) PSČ

e) název obce f) část obce g) okres

h) název provozovny i) umístění provozovny

j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně k) identifikační číslo provozovny

l) provozovna podléhající kolaudaci ANO / NE²⁾ m) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru

ČÁST B - DAŇOVÁ REGISTRACE

- přihlašuji se ve smyslu § 125 a násl. daňového řádu k registraci u FÚ v

a) k dani z příjmů právnických osob b) k dani z přidané hodnoty (přílohou je přihláška k DPH)

c) k dani z nemovitosti ode dne d) k dani silniční ode dne

e) k dani z příjmů jako plátcí:

1) daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků ode dne

2) daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně ode dne

3) zajišťující daň z příjmů ode dne

f) jednáni statutárním orgánem, jinou pověřenou osobou nebo zastupování v daňových záležitostech ³⁾ ANO / NE³⁾ g) jedná se o první daňovou registraci ³⁾ ANO / NE³⁾ h) očekávaná daňová povinnost daň z příjmů právnických osob daň silniční

i) čísla účtu u bank, spořitelnic a úvěrních družstev, na nichž mám soustředěny prostředky z podnikatelské činnosti

účet v ČR - číslo účtu / směrový (identifikační) kód měna, ve které je účet veden vlastníkem účtu je daňový subjekt ANO / NE³⁾

účet vedený v zahraničí - IBAN

j) zahraniční daňové identifikační číslo, stát k) právní předchůdce - daňové identifikační číslo CZ

l) název právnické osoby včetně dodatku / právní forma

ČÁST C - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa²⁾ ÚP v

a) místo výkonu práce b) název profese c) dle KZAM d) vznik / obsazenost²⁾ ke dni

e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou²⁾ f) pracovní doba g) počet míst h) výše mzdy

i) požadované vzdělání, praxe j) zveřejňovat ANO / NE³⁾

k) kontaktní osoba na pracovišti l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.

ČÁST D - VYBERTE PROVÁDĚNÉ ÚKONY V JEDNOTLIVÝCH ČÁSTECH

a) pro živnostenský úřad počet příloh b) pro finanční úřad počet příloh c) pro Úřad práce počet příloh

ČÁST E – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice b) číslo popisné c) číslo orientační d) PSČ

e) název obce f) část obce g) okres

h) adresu použít i pro následující řízení ANO / NE³⁾

ČÁST F – DOPLŇJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon b) datová schránka c) e-mail

jméno podatele příjmení podatele

vztah k právnické osobě

v dne vlastnoruční podpis

²⁾ zvolením možnosti ANO vzniká povinnost vyplnit příslušnou část Zvláštní přílohy pro finanční úřad³⁾ zvolením možnosti NE vzniká povinnost vyplnit příslušnou část Zvláštní přílohy pro finanční úřad

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze bakalářské práce

Živnostenské podnikání po novele živnostenského zákona

Vilma Jandová

© 2011 ČZU v Praze

Živnostenské podnikání po novele živnostenského zákona

Private Trading Enterprise after the Amendment of Trade Law

Souhrn

Moje bakalářská práce je zaměřena na živnostenské podnikání a na živnostníky. Teoretická část vymezuje přehled platné právní úpravy. Je zde stručně vymezen živnostenský zákon a zákony a pojmy související se živnostenským podnikáním. Hlavní důraz je zde kladen na dvě novely živnostenského zákona, novelu č. 130/2008 Sb., a novelu č. 155/2010 Sb., které ovlivnily živnostenské podnikání. Jejich hlavním cílem bylo ulehčení administrativní zátěže živnostníkům. Jsou zde popsány změny, které novely přinesly a vliv novel na živnostníky.

Praktická část je provedena formou dotazníků, které byly předány 7 fyzickým a 7 právnickým osobám. Cílem praktické části je zjistit, zda živnostníci znají svá práva a povinnosti a zda sledují novely živnostenského zákona. Dalšími cíly je zjistit, zda je informovanost živnostníků dostatečná a kde získávají informace o novelách.

Na závěr jsou zde navrženy tři varianty, jak by se mohla zlepšit informovanost pro živnostníky, které by mohly být užitečné pro praxi.

Klíčová slova: živnostenský zákon, novela, podnikání, právnická osoba, fyzická osoba, živnostník, informovanost, živnost

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem práce je zejména zjistit informovanost živnostníků. Je zde řešeno, zda živnostníci znají nejen živnostenský zákon, ale také novely, které jsou s ním spojeny. Je zde ukázáno do jaké míry znají živnostníci svá práva a povinnosti. Dalším dílčím cílem je zjistit, zda mají živnostníci dobrý přístup k informacím a zda jsou dostatečně informováni o novelách. Druhým dílčím cílem je zjistit, kde živnostníci získávají informace o novelách a zda se obrací na živnostenské úřady v případě potřeby poradenství. Předmětem zájmu je zjistit, zda je systém předávání informací živnostníkům dostatečný a popřípadě budou navrženy způsoby, jak by se dala informovanost živnostníků zlepšit.

V teoretické části byla vykonána analýza právního prostředí a následně rozbor právních předpisů k datu 1.12.2010.

Abych byla zjištěna kvalita informovanosti živnostníků, je v praktické části použita dotazníková metoda. Dotazník je složen ze 13 otázek. Otázky jsou směřovány tak, aby vyhodnocením dotazníků byla zjištěna úroveň informovanosti živnostníků. Je zde porovnána informovanost právnických a fyzických osob. Dotazníky jsou anonymní a budou sloužit pouze pro potřebu této bakalářské práce. Každá otázka z dotazníku je vyhodnocena do sloupcového grafu a jsou zde porovnány odpovědi právnických a fyzických osob. Odpovědi jsou dále srovnány s předpoklady a výsledky slovně vyhodnoceny.

Jako reakce na nízkou informovanost živnostníků jsou na závěr navrženy způsoby, jak informovanost podnikatelů zlepšit, které by mohly být užitečné pro praxi.

3 Přehled a rozbor platné právní úpravy

V této teoretické části je jako první vymezena **Listina základních práv a svobod**, ve která je již zakotveno právo podnikat a je zde řečeno, že každý má právo získat prostředky pro své žití prací.

V další části je stručně popsán **zákon o živnostenských úřadech**, kde je vymezeno členění živnostenských úřadů a činnost živnostenských úřadů.

Dalším popsáním zákonem je zde **živnostenský zákon** (zákon č. 455/1991 Sb.), který je v této práci podrobně rozebrán a vymezen. Jsou zde popsány jednotlivé hlavy zákona a pojmy, které souvisí se živnostenským podnikáním. Je zde taky popsáno důležité rozdělení živností na ohlašovací (řemeslné, vázané, volné) a koncesované.

Tato bakalářská práce je zaměřena na novely živnostenského zákona. Jsou zde podrobně popsány hlavně dvě zásadní novely, které měly dopad na živnostenské podnikání. Novela č. **130/2008 Sb.**, a na ní navazující novela č. **155/2010 Sb.** Obě tyto novely zjednodušují vstup do živnostenského podnikání a snižují administrativní zátěž podnikatele při styku se živnostenskými úřady.

Novela č. 130/2010 Sb. živnostenského zákona přináší možnost učinit podání prostřednictvím tzv. kontaktního místa veřejné zprávy- Czech POINT neboli Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál. Tento systém umožňuje podnikatelským subjektům podávat veškerá podání dle živnostenského zákona.

Novelou č. 155/2010 Sb., byly také znovelizovány JRF - jednotný registrační formulář, který nahrazuje různé typy formulářů pro podání, která musel podnikatel vyplnit před

vstupem do podnikání a i během podnikání a to na živnostenském úřadě, finančním úřadě, příslušné správě sociálního pojištění, Úřadu práce a zdravotní pojišťovně.

4 Vlastní práce

Vlastní práce je zaměřena hlavně na to, zda podnikatelé znají živnostenský zákon a zda sledují novely živnostenského zákona. Dále je zde zkoumáno, jakým způsobem se o novelách dozvídají, jak a kde si zajišťují informace o novelách. Je zde zjišťována také zkušenost podnikatelů se živnostenskými úřady a to, zda se na ně obrací v případě potřeby poradenství. Dále je zde zjišťováno, zda je informovanost podnikatelů dostatečná a zda by uvítali zlepšení informovanosti.

Výzkum je řešen pomocí dotazníků, které byly rozdány 7 právnickým a 7 fyzickým osobám. Dotazníky byly anonymní a tvoří je 13 otázek.

Jednotlivé otázky jsou zaznamenány do sloupcových grafů a v každém grafu jsou porovnány odpovědi fyzických a právnických osob.

Z dotazníků byly vyvozeny zajímavé závěry. Právnické osoby jsou na tom se znalostmi živnostenského zákona a novel výrazně lépe než osoby fyzické. Příčinou může být, že právnické osoby mají více odborníků, kteří jim zajišťují přehled a informace a jejich právech a povinnostech v živnostenském zákonu. Kladné je, že většina podnikatelů (hlavně fyzických osob) se obrací na živnostenské úřady v případě potřeby poradenství a důvěřují jim. Z dotazníků bylo zjištěno, že právnické i fyzické osoby by uvítaly zlepšení informovanosti. Hlavně fyzické osoby uváděly, že by k novelám potřebovaly výklad, aby novelu lépe pochopily.

Na závěr práce jsou navrženy tři způsoby zlepšení informovanosti, které by mohly být užitečné pro praxi. První způsob je dodávání informací živnostníkům pomocí mailů, které by rozesílaly živnostenské úřady podnikatelům. V mailu by vždy byla vysvětlena aktuální novela živnostenského zákona.

Druhý návrh je podávání informací živnostníkům formou školení. Živnostenské úřady by za určitý časový úsek konaly školení, kde by seznámily živnostníky s novelami živnostenského zákona, které proběhly.

Třetí návrh je podávání informací pomocí letáků či novin. Podnikatelé by si mohli zaplatit noviny, kde by byl vždy přehled novel živnostenského zákona a bylo by zde vysvětleno, co pro ně novela obnáší.

Tyto tři návrhy byly dodatečně předloženy podnikatelům, aby bylo zjištěno, který způsob informací by živnostníkům nejvíce vyhovoval. Největší počet podnikatelů upřednostňovalo informace pomocí školení, proto je tento návrh detailně rozpracován v samostatné kapitole metodický pokyn od Ministerstva průmyslu a obchodu.

4.1.1 Metodický pokyn

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Metodický pokyn

Odboru živností

K podávání informací živnostníkům pomocí školení

Podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyřizuje všem krajským živnostenským úřadům, aby seznámily všechny obecní živnostenské úřady se způsobem podávání informací živnostníkům pomocí školení.

Tento pokyn má sloužit ke zlepšení informovanosti živnostníků a k jejich zlepšení znalostí o novelách živnostenského zákona a o živnostenském zákoně celkově.

Jedná se o tyto změny:

1. Obecní živnostenské úřady budou pravidelně informovat živnostníky o novelách živnostenského zákona formou školení. Školení bude probíhat jednou ročně nebo vždy po každé větší novele živnostenského zákona. Zaměstnanci živnostenských úřadů v rámci svých platů budou podnikatele na školení seznamovat s novelami živnostenského zákona a vysvětlí jim, co vše pro ně novela obnáší a znamená. Školení budou probíhat v prostorách živnostenských úřadů.

Změny zveřejněte na webových stránkách krajského úřadu a s tímto metodickým pokynem seznamte všechny obecní živnostenské úřady ve Vašem územním obvodu s tím, aby informovaly o změnách podnikatelské subjekty formou školení.

Použitá literatura

1. HORZINKOVÁ, E.: *Živnostenský zákon v praxi*, Vydavatelství ANAG, Olomouc 2010, ISBN 978-80-7263-615-0
2. ZICHOVÁ, J.: *Živnostenské podnikání*. Ostrava: KEY Publishing, 2008, ISBN 978-80-7418-001-9
3. ZUZÁK, R., KRÍŽ, J., KRNINSKÁ, R.: *Řízení administrativních procesů v organizacích*, Vydavatelství ALFA, Praha 2009, ISBN 978-80-87197-22-6
4. *Zákony I/ 2010*, Vydavatelství PORADCE, Český Těšín 2010
5. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
6. Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, Listina základních práv a svobod [online]. 2010 [cit. 2011-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>
7. Ministerstvo průmyslu a obchodu, Jednotný registrační formulář [online]. 2010 [cit. 2011-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument68557.html>>.
8. Ministerstvo vnitra České republiky, Czech POINT [online]. 2010 [cit. 2011-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/22>>.